

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta mezinárodních vztahů

Obor cestovní ruch

Diplomová práce

**Dopady cykloturistiky na prostředí, se zvláštním zřetelem
na dopady v chráněných přírodních oblastech
(oblast Krkonošského národního parku)**

Autorka:

Bc. Jana Kábrtová

Vedoucí práce:

Ing. Liběna Jarolímková, PhD.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „*Dopady cykloturistiky na prostředí, se zvláštním zřetelem na dopady v chráněných přírodních oblastech (oblast Krkonošského národního parku)*“ vypracovala samostatně a veškeré použité zdroje uvedla v přiloženém seznamu literatury.

V Praze dne 27. dubna 2018

.....

Jana Kábrtová

Poděkování:

Ráda bych poděkovala Ing. Liběně Jarolímkové, Ph.D. za odborné vedení práce, cenné rady, náměty a připomínky poskytnuté při psaní práce. Dále děkuji Ing. Danielu Mourkovi a Ing. Luboši Kalovi z Nadace Partnerství. Děkuji také panu doc. Ing. Janu Koudelkovi, CSc. z katedry marketingu na fakultě podnikohopodářské VŠE, za poskytnutí přístupu k výsledkům výzkumu MML-TGI. Dále děkuji panu Mgr. Vojtěchu Zavadilovi, Mgr. Martinu Erlebachovi, Ing. Přemyslu Janatovi, Ph.D. ze správy Krkonošského národního parku, za spolupráci a poskytnutí dat ze sčítačů. A v neposlední řadě děkuji panu Ing. Jaroslavu Martinkovi, z Asociace měst pro cyklisty, za poskytnutí aktuální verze pasportu cyklostezek.

Obsah

Úvod	1
1. Cykloturistika, cyklistika, cyklistická doprava a postavení cykloturistiky v České republice	4
1.1 Vysvětlení a odlišnosti základních pojmů	4
1.2 Postavení a rozvoj cykloturistiky v České republice	7
2. Organizace a instituce podporující cykloturistiku v České republice	9
2.1 Ministerstvo dopravy České republiky	9
2.2 Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky	9
2.3 CzechTourism	11
2.4 Klub českých turistů	11
2.5 Nadace Partnerství	13
3. Krkonošský národní park	15
3.1 Cykloturismus v Krkonošském národním parku	15
3.2 Naučná stezka Prameny Labe	16
3.3 Labská stezka	17
3.3.1 Charakteristika	17
3.3.2 Labská stezka na území Krkonošského národního parku	18
4. Porovnání cykloturistiky ve vybraných evropských zemích	21
4.1 Německo - Germany.travel	21
4.2 Rakousko – Austria.info	22
4.3 Slovensko – Slovakia.travel	23
4.4 Polsko – Poland.travel / Polska	24
4.5 Česká republika – CzechTourism	24
4.6 Shrnutí	25
5. Výzkum MML-TGI	26
5.1 Typologie podle životního stylu respondenta	27
5.2 Výsledky výzkumu MML-TGI	30
5.2.1 Dělení muži vs. ženy	30
5.2.1 Dělení podle věkových kategorií	32
5.2.2 Dělení podle místa pobytu	33
5.2.3 Dělení podle životního stylu	35
6. Dotazníkové šetření	37
6.1 Charakteristika respondentů	37
6.2 Výzkumná část	38
6.3 Analýza odpovědí z dotazníkového šetření	40

6.4	Shrnutí	49
7.	Analýza dat ze sčítačů v Krkonošském národním parku	50
7.1	Umístění a počet sčítačů.....	51
7.2	Data ze sčítačů	51
7.2.1	Rok 2012	53
7.2.2	Rok 2013	54
7.2.3	Rok 2014	55
7.2.4	Rok 2015	56
7.2.5	Rok 2016	57
7.2.6	Rok 2017	58
7.3	Ekonomický prospěch cykloturistiky v oblasti Krkonošského národního parku	59
7.4	Shrnutí	60
8.	Návrhy a opatření na možná zlepšení.....	61
	Závěr	63
	Zdroje	66
	Seznam literatury.....	66
	Seznam internetových zdrojů.....	66
	Seznam tabulek	70
	Seznam obrázků.....	70
	Seznam grafů	70
	Seznam příloh	71

Úvod

Cyklodoprava a cykloturistika, je velmi výrazným fenoménem posledních let a to nejenom proto, že se jedná o jednu z forem šetrného cestovního ruchu. Cykloturistika nejenže přináší finance do místních rozpočtů, ale v době, kdy je globální oteplování každodenním tématem ochránců přírody, politiků a dalších, jízda na kole naopak přispívá k udržitelnému rozvoji, ochraně životního prostředí a navíc prospívá zdravému duchu v těle. Cykloturistika patří k vyhledávaným aktivitám po celém světě, Českou republiku nevyjímaje. Stále více lidí se při výběru dovolené a trávení volného času přiklání ke sportovním aktivitám, včetně cykloturistiky. Česká republika má pro aktivní turistiku ideální podmínky, ať už jde o členitý terén, propracovanou síť značených cyklostezek nebo přírodní a kulturní dědictví na celém jejím území. V současné době je na území České republiky na tisíce kilometrů značených cyklotras a přes území České republiky prochází také čtyři evropské cyklotrasy EuroVelo. Na území republiky se také nachází Labská stezka, která kopíruje naši sice ne nejdelší, ale v evropském měřítku nejvýznamnější řeku – Labe. To je lákavé jak pro obyvatele České republiky v rámci domácího cestovního ruchu, tak i pro zahraniční turisty, jakožto aktéry příjezdového cestovního ruchu. Nejvýznamnější přínosy cykloturistiky jsou viditelné ve venkovských a příhraničních, nejčastěji horských oblastech.

Přínosy cykloturistiky se nejlépe vypočítají tak, že se výsledky veřejných průzkumů, například denní výdaje při trávení volného času, spojí s daty ze sčítačů, a tím se získají komplexní údaje o cykloturistice. Průměr přenocování cykloturistů v Evropské Unii na celkovém cestovním ruchu jsou 3 %. Výdaje výletníků (jednodenních turistů) v součtu jsou výrazně vyšší než výdaje vícedenních turistů, a dá se tedy říct, že celkové výdaje návštěvníků jsou tedy mnohem vyšší, než co vyplývá ze statistik. Stejně jako u tras pro pěší turisty, odborným garantem cyklostezek je Klub českých turistů.¹

V první kapitole jsou vymezeny základní termíny používané v celé práci, je zde vysvětlen rozdíl mezi cyklistikou, cyklodopravou (cyklistickou dopravou) a cykloturistikou. V této kapitole je také popsán současný stav a historický vývoj cykloturistiky v České republice.

¹ MOUREK, Daniel. Cykloturistika: současný stav a perspektivy v České republice. Praha: CzechTourism, 2011. ISBN 978-80-87560-00-6.

V druhé kapitole jsou představeny hlavní organizace a instituce podporující cykloturistiku v České republice. Je zde popsána vždy jejich specializace a také jejich aktivity, které jednotlivé organizace a instituce vykonávají.

Třetí kapitola přibližuje cykloturistiku na území Krkonošského národního parku. Důležitý je postoj a pohled správy parku na cykloturistiku obecně. Je zde přiblížena délka stezek a vyzdvihnuta je Labská stezka, která má nadnárodní význam, a které je věnována valná část této práce.

Čtvrtá kapitola porovnává stav cykloturistiky v České republice se stavem cykloturistiky v sousedních zemích, tedy v Německu, Rakousku, na Slovensku a v Polsku. Porovnání je provedeno na základě jednoduché analýzy webových stránek jednotlivých centrál cestovního ruchu v daných zemích.

Pátá kapitola je věnována výzkumu MML-TGI (Market & Media & Lifestyle - Target Group Index). Jedná se o data sekundární, protože respondenti nebyli vybráni na základě jejich cyklistické preference, nýbrž se jedná o vzorek populace České republiky. Jsou zde popsány otázky, cílové skupiny a jsou zde přiblíženy výsledky výzkumu.

Šestá kapitola přibližuje dotazníkové šetření vytvořené autorkou pro tuto práci (jedná se tedy o primární výzkum). Otázky v dotazníku byly sestaveny tak, aby bylo možné provést srovnání s výsledky výzkumu MML-TGI.

Sedmá kapitola popisuje získávání a následnou analýzu dat ze sčítačů umístěných na území Krkonošského národního parku, které poskytla správa Krkonošského národního parku.

Osmá kapitola přibližuje myšlenky, nápady a doporučení autorky, které byly vyvozeny na základě analýzy odpovědí výzkumu MML-TGI, odpovědí z dotazníkového šetření a dat ze sčítačů.

Hlavním cílem této diplomové práce je provést analýzu návštěvnosti Labské stezky na území Krkonošského národního parku. Dílčí cíle práce jsou: porovnání stavu cykloturistiky v České republice a sousedních státech (Německo, Rakousko, Slovensko a Polsko) na základě porovnání relativní délky cyklotras a kvality a propracovanosti webových stránek jednotlivých centrál cestovního ruchu; a dále analýza výsledků výzkumu MML-TGI, tedy analýza spotřebního chování respondentů ve vztahu ke sportovní dovolené (zahrnující také cyklistiku a cykloturistiku) či aktivnímu trávení volného času. V neposlední řadě byla dílčím cílem práce analýza dotazníkového šetření zaměřeného na cykloturistiku na území Krkonošského národního parku a vztahu k životního prostředí.

V práci bylo použito několik výzkumných metod, které by měly dohromady naplnit cíl práce. V první řadě byla provedena analýza webových stránek a propagace cykloturistiky sousedních zemí, doplněná o porovnání rozlohy zemí s délkou cyklotras na jejich území. Dále v práci bylo využito dat z MML-TGI výzkumu z roku 2015 (sekundární výzkum) a bylo provedeno dotazníkové šetření (primární výzkum). Nakonec byla zanalyzována data ze sčítačů na území Krkonošského národního parku.

1. Cykloturistika, cyklistika, cyklistická doprava a postavení cykloturistiky v České republice

V této kapitole jsou popsány a vysvětleny základní termíny a rozdíly mezi nimi. Tyto termíny se následně objevují v celé práci. Jsou představeny některé nadnárodní a národní projekty podporující cykloturistiku. A dále je popsána pozice a rozvoj cykloturistiky v České republice a v sousedních zemích.

1.1 Vysvětlení a odlišnosti základních pojmů

V první řadě je potřeba ujasnit, jaký je rozdíl ve dvou termínech, které již byly zmíněny v úvodu práce. Cyklistická doprava, jak již název napovídá je druh dopravy, který přispívá k obohacení městského života, ale i zdravého životního stylu a sportovního vyžití obyvatelstva všech věkových kategorií. V této práci se cyklistickou dopravou zabývat nebudeme. V práci se budeme zabývat cykloturistikou - to je naproti tomu termín bližší turistice, což je termín cestovního ruchu. Cykloturistika je činnost, při které se účastníci vydají mimo svá bydliště na určitou dobu (ne delší než rok) a poznávají přírodní a kulturní atraktivity, ve většině případů mimo zastavěná území, na kole místo např. pěšky nebo autem, autobusem, v letadle apod. Tedy:

- **Cyklistika** je pojem, který zastřešuje dva následující pojmy. Mnoho lidí si zaměňuje cyklistiku s cyklistickou dopravou. Pravdou ale je, že cyklistikou je jakákoli jízda na jízdním kole, ať už to je za účelem rekreačním, sportovním, dopravním nebo turistickým. Na druhou stranu, když se řekne cyklistika, řada lidí by si nejspíše vybavila cyklistiku sportovní.²
- **Cyklistická doprava** - jak již bylo řečeno, cyklistická doprava je jedním z druhů dopravy a její regulace tak spadá pod Ministerstvo dopravy. Jedná se o cyklisty, kteří využívají jízdní kolo jako dopravní prostředek ve většině případů za dojížděním do práce. V tomto případě se tedy nejedná o turisty.³

² MOUREK, Daniel. Cykloturistika: současný stav a perspektivy v České republice. Praha: CzechTourism, 2011. ISBN 978-80-87560-00-6.

³ Tamtéž.

- **Cykloturistika** - na rozdíl od cyklistické dopravy, cykloturistika, jak již název napovídá, je pojem, který označuje turisty, kteří využívají jízdní kolo pro trávení volného času a poznávání přírodních a kulturních krás a nepoužívají ho za přepravováním se za prací.⁴

Výhodou cyklistiky a cykloturistiky, na rozdíl od pěší turistiky, je větší akční rádius a potenciálně větší sportovní výkon.

Cykloturistika a její rozvoj je výrazným fenoménem posledních patnácti let. Kolo zažívá renesanci jako dopravní prostředek i jako nedílná součást životního stylu. Na to zareagovala i řada cestovních kancelář a začala nabízet produkty související s cykloturistikou, zejména v podobě poznávacích zájezdů na kole. Ruku v ruce s tím začaly být v regionech, často živelně, značeny cyklotrasy, v menší míře vznikají samostatné specializované cyklostezky určené pouze pro cyklistickou dopravu. Rozvoj cyklistiky (cykloturistiky) je zakotven v Národní strategii rozvoje cyklistické dopravy České republiky, jež byla schválena usnesením vlády č. 382 v roce 2013, a která bude popsána níže. Strategii zpracovává divize dopravního inženýrství, bezpečnosti a strategií Centra dopravního výzkumu^{5,6}.

Ve značení cyklotras v České republice došlo v poslední době ke značnému rozmachu. Garantem značení je oficiálně Klub českých turistů, a ten má také na starost značení a správu cyklotras téměř na celém území České republiky (až na pár výjimek, např. na území Krkonošského národního parku). Klub Českých turistů dělí cyklistické trasy na cyklotrasy a na cykloturistické trasy.

- **Cyklotrasy** jsou trasy, které vedou po silnicích, dobrých místních a účelových komunikacích. Pro jejich značení se od roku 2001 používají podle vyhlášky č. 30/2001 Sb. tři základní dopravní značky - návěst před křižovatkou, směrová tabule a směrové tabulky, jež mají žlutou podkladovou barvu. Stejně jako dopravní značky jsou umístěny vpravo před křižovatkou nebo odbočkou cyklotrasy. Cyklotrasy jsou rozděleny do čtyř tříd, přičemž počet číslic v označení trasy se rovná třídě, do níž je zařazena.⁷

⁴ MOUREK, Daniel. Cykloturistika: současný stav a perspektivy v České republice. Praha: CzechTourism, 2011. ISBN 978-80-87560-00-6.

⁵ Výzkum. Centrum dopravního výzkumu [online]. [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <https://www.cdv.cz/divize-dopravniho-inzenyrstvi-bezpecnosti-a-strategii/>.

⁶ RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal a Ida VAJČNEROVÁ. Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.

⁷ Tamtéž.

- **Cykloturistické trasy** jsou takové trasy, které vedou po horších lesních či polních cestách nebo terénem. Značí se pásovými značkami o rozměru 14 x 14 centimetrů. Upozorňovací barva je žlutá, vedoucí pak červená, modrá, zelená či bílá, v některých případech je doplněna šipka. V podstatě se jedná o stejné značení jako u lyžařských a pěších tras, jen upozorňovací barva je žlutá a značky jsou pro lepší viditelnost větší. Pásové značení je pak doplněno směrovkami.⁸

V rámci cykloturistiky vzniká řada projektů na různých úrovních (na úrovni Evropské Unie, nadnárodních organizací, na národní úrovni, na úrovni destinací apod.), které podporují rozvoj cykloturistiky. Pro ukázkou jsou některé z nich uvedeny níže.

Na území Evropy a pod záštitou ECF (Evropské cyklistické federace) a za finanční spoluúčasti Evropské Unie (z fondu Udržitelného cestovního ruchu) vznikla a stále se tvoří síť 15 dálkových cyklotras, z nichž čtyři vedou přes území České republiky. Tento projekt se jmenuje **EuroVelo**, vznikl v roce 2003 a v současné době zajišťuje provoz (trasy označené značkami a standardizované podle programu) 63 tisíc kilometrů tras a do dokončení celého projektu chybí pouze 7 tisíc km.⁹

Greenways, také přezdívané jako zelené stezky, jsou trasy, komunikace nebo přírodní koridory využívané v souladu se svou ekologickou funkcí a potenciálem pro sport, turistiku a rekreaci. Přinášejí užitek v oblasti ochrany přírody a kulturního dědictví, zlepšují možnosti pro dopravu, rekreaci a turistiku, jsou výzvou k zdravějšímu životnímu stylu a udržitelnému využívání místních zdrojů. Greenways vedou občany, zastupitele, úřady a podnikatele ke společnému plánování a zlepšování života v jejich obci a komunitě. O koordinaci těchto stezek se od 90. let stará největší česká ekologická nadace - Nadace Partnerství, která bude představena dále v práci.¹⁰ Nadace Partnerství založila pro pomoc a podporu organizacím a projektům, přispívajícím k udržitelnému rozvoji podél stezek a přírodních koridorů, asistenční a grantový program Zelené stezky. Abychom si mohli udělat představu, konkrétní trasy jsou například Moravské vinařské stezky, Labská stezka, Greenway Praha-Vídeň, Greenway Krakov-Morava-Vídeň a další.¹¹

⁸ RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal a Ida VAJČNEROVÁ. Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.

⁹ EuroVelo. Greenways.cz [online]. [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.greenways.cz/EuroVelo.aspx>.

¹⁰ Co jsou Greenways?. Greenways.cz [online]. [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.greenways.cz/Vse-o-Greenways/Greenways-jsou.aspx>.

¹¹ MOUREK, Daniel. Cykloturistika: současný stav a perspektivy v České republice. Praha: CzechTourism, 2011. ISBN 978-80-87560-00-6.

Cykloturistika se řadí mezi ty typy cestovního ruchu, které jsou šetrné k životnímu prostředí, a jedná se tak o část trvale udržitelného cestovního ruchu. Dopady cykloturistiky na životní prostředí jsou tedy minimální, pokud, a to je ta nejdůležitější část, se účastníci cestovního ruchu chovají obezřetně, dodržují pravidla, ochraňují přírodu a nijak ji neničí.

1.2 Postavení a rozvoj cykloturistiky v České republice

Česká republika si s cykloturistikou nestojí v Evropě vůbec špatně. Vezmeme-li v potaz fakt, že Česká republika je relativně malá země, naše síť cyklostezek je jednou z nejhustších na evropském kontinentu. Díky naší pozici uprostřed Evropy přes naše území prochází čtyři nadnárodní stezky EuroVelo. Nejvýznamnějším státům v oblasti cykloturistiky se ale rovnat nedokážeme. V porovnání s jejich přírodním a kulturním bohatstvím a členitějším terénem, výhledy na moře, oceány apod., kterými Česká republika nefiguruje, máme oproti nim nevýhodu. Klíčem k úspěchu je ale dobrý marketing, který destinaci prodá a řekne návštěvníkům, proč by měli Českou republiku navštívit.

Na podporu cykloturistiky byl v roce 2013 přijat vládou (usnesením č. 382) dokument **Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky 2013 - 2020**, který podporuje rozvoj cyklistiky a budování cyklostezek. Tento si stanovuje čtyři specifické cíle, které chce ve stanoveném období splnit:

- Zajištění financování cyklistické infrastruktury;
- Zvyšování bezpečnosti cyklistické dopravy;
- Realizace projektu cyklistické akademie; a
- Realizace národního produktu Česko jede.

Realizací a úspěšným dokončením stanovených cílů by se dosáhlo zlepšení mobility v území, zvýšení bezpečnosti cykloturistů a jiných účastníků dopravy, byla by podporována cykloturistika v území (regiony, mikroregiony), zlepšilo by se lidské zdraví a byl by kladen větší důraz na ochranu životního prostředí.¹²

Zmiňovaný projekt **Česko jede** má na starost agentura cestovního ruchu CzechTourism. Tento projekt již existoval v pracovní verzi v roce 2011, díky strategii rozvoje dostal dnešní podobu. Nabízí široký výběr cyklotras pro všechny kategorie jízdních kol (silniční, horská kola)

¹² Usnesení vlády České republiky: o Národní strategii rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013 až 2020. 22. května. 2013. Dostupné také z: <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/839597>.

a pro kategorie cykloturistů (rodiny, senioři, a dále akční, relaxační nebo adrenalinoví nadšenci). Není to ale portál jen pro cyklisty, ale pro všechny příznivce aktivního odpočinku – další nabízené aktivity jsou například pěší turistika golf, běžecké lyžování a další.¹³

Na území České republiky v roce 2011 bylo 1 903 kilometrů cyklostezek komunikací vhodných pro cyklisty. V porovnání s rokem 2009 se jedná o nárůst o více než 300 kilometrů stezek.¹⁴ V roce 2017 se délka cyklostezek a komunikací vhodných pro cyklisty vyšplhala na téměř 3300 kilometrů.¹⁵ Je tedy zřejmé, že počet cyklostezek v České republice konstantně roste a roste také zájem cyklistů. I Klub českých turistů každoročně pořádá více sportovně-společenských akcí¹⁶ a také Strategie rozvoje se svým jedním specifickým cílem snaží podporovat výstavbu nových cyklostezek. Je tedy možné předpokládat, že číslo kilometrů cyklostezek nadále poroste a cyklostezek bude v budoucnu v České republice nadále přibývat.

¹³ Česko jede: O projektu [online]. [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.ceskojede.cz/>.

¹⁴ Statistiky: Cyklostezky. Cyklodoprava.cz [online]. [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <https://www.cyklodoprava.cz/statistiky/cyklostezky/>.

¹⁵ Příloha 1 - Informace o počtu kilometrů cyklistických komunikací (2017) – zdroj: Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013–2020.

¹⁶ Bude rozvedeno rozsáhleji v kapitole 2.4 Klub českých turistů.

2. Organizace a instituce podporující cykloturistiku v České republice

V České republice podporuje cyklistiku řada institucí a organizací, které podporují cyklistiku a cykloturistiku. Budují cyklotrasy, naučné stezky, spravují trasy (značení, povrch), pořádají sportovní akce, ale také vytvářejí pravidla a dohlíží na jejich dodržování, lobbují u politiků apod. V následujících podkapitolách autorka přiblíží alespoň ty hlavní z nich.

2.1 Ministerstvo dopravy České republiky

Ministerstvo dopravy České republiky má na starosti jen cyklistickou dopravu a ve své diskreci naopak nemá správu cykloturistiky. Tato skutečnost ale nevylučuje, že se cykloturistika a cyklistická doprava nemohou potkat a promíchat. Spousta cyklotras totiž vede i po frekventovaných komunikacích, a naopak lidé, kteří dojíždějí na jízdním kole za prací, mohou využívat cyklotras mimo frekventované komunikace, přestože se nejedná o cykloturisty.

Hlavním cílem Ministerstva je zabezpečit sjízdnost komunikací, dodržování předpisů silniční dopravy a zajištění bezpečnosti a ochrany uživatelů na komunikacích – v tomto konkrétním případě se jedná o lehce zranitelné účastníky (cyklisty/cykloturisty), a to se dá ze strany ministerstva zajistit například rozšířením komunikací, oddělením jízdních pruhů pro motorová vozidla a cyklisty/cykloturisty.¹⁷

2.2 Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky

Ministerstvo pro místní rozvoj je metodickým a koordinačním orgánem pro všechny subjekty působící v oblasti cestovního ruchu. Funguje jako orgán, který lobbuje za cestovní ruch u zákonodárců. Využívá legislativní nástroje při vytváření co nejlepších podmínek pro rozvoj cestovního ruchu. Usiluje o co největší ochranu spotřebitele, tedy účastníka cestovního ruchu, dalším cílem je stanovování pravidel pro cestovní kanceláře a cestovní agentury.¹⁸ Nezbytným nástrojem pro činnost ministerstva v oblasti cestovního ruchu je Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 – 2020 (která navazuje na Koncepci na období 2007 – 2013), která představuje střednědobý strategický dokument a vychází především

¹⁷ Ministerstvo dopravy: cyklistika [online]. [cit. 2018-02-20]. Dostupné z:

<https://www.mdcz.cz/Vyhledavani?searchtext=cyklistika&searchmode=allwords>.

¹⁸ Regionální politika a cestovní ruch: Cestovní ruch. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky [online]. [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch>.

z rozvojových možností cestovního ruchu v České republice a navazuje na rozvojové a dotační programy Evropské Unie. Koncepce má 4 priority na podporu cestovního ruchu v České republice, a to:

- Priorita 1 – Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu;
- Priorita 2 – Management cestovního ruchu;
- Priorita 3 – Destinační marketing; a
- Priorita 4 – Politika cestovního ruchu a ekonomický rozvoj.¹⁹

Každá priorita má mnohem širší pole působnosti, než se zdá podle názvu. Podpora cykloturistiky se v tomto dokumentu nachází v prioritě č. 1, a to v opatření 1.2 - *Výstavba a modernizace základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu*. Jak již název napovídá, ministerstvo navrhlo zlepšení infrastruktury cestovního ruchu, cyklotrasy nevyjímaje. Koncepce chce tohoto opatření dosáhnout tzv. *aktivitou: Podpora infrastruktury pro rozvoj nemotorové dopravy*, která je dále popsána v příloze 4 koncepce. Ministerstvo také stanovuje, kdo je za splnění opatření, resp. aktivity zodpovědný (tzv. realizátor opatření), v tomto případě pověřuje: MMR (Ministerstvo pro místní rozvoj), MD (Ministerstvo dopravy), MZe (Ministerstvo zemědělství), kraje, obce, Hl. m. Praha, SFDI (Státní fond dopravní infrastruktury) a bankovní instituce.²⁰

Zajímavostí je, že koncepce uvádí cykloturistiku (jako část sportovní a aktivní dovolené) jako jeden z nosných typů cestovního ruchu. To znamená, že ministerstvo označuje cykloturistiku, mimo jiné, jako typ cestovního ruchu s velmi vysokým potenciálem, který doposud nebyl využit.²¹

¹⁹ Každá priorita je rozdělena do opatření, které následně navazují na aktivity.

²⁰ Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 - 2020. Praha, 2013. Dostupné z: <http://mmr.cz/getmedia/dac4627c-c5d4-4344-8d38-f8de43cec24d/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-na-obdobi-2014-2020.pdf?ext=.pdf>.

²¹ Tamtéž.

2.3 CzechTourism

Agentura CzechTourism (Česká centrála cestovního ruchu) je příspěvková organizace, založena v roce 1993 Ministerstvem pro místní rozvoj. Má na starost propagaci České republiky jako destinace cestovního ruchu pro zahraniční a domácí turisty.

Cykloturistiku podporuje například na svém portálu *Kudyznudy.cz*, kde několikrát do měsíce (v cykloturistické sezoně) zveřejní tip na nový cyklovýlet. Tento web cílí především na obyvatele České republiky, anglická jazyková mutace není totožná s českou verzí a nabízí jen zlomek toho, co v češtině.²²

2.4 Klub českých turistů

Klub podporující turistiku byl založen již v roce 1888 a v dnešní době čítá přibližně 40 tisíc členů. Pořádá akce pro rozvoj turistiky v České republice v rámci 14 odborů (každý kraj má svůj odbor), spravuje turistické stezky (i cyklotrasy) a jejich značení. Tato aktivita patří k jedné z nejdůležitějších aktivit členů klubu. Zpočátku členové značili jen turistické trasy (již od roku 1889), v roce 1997, více než 100 let poté, začali členové značit i trasy pro lyžaře a cyklisty/cykloturisty.

Pro cykloturistické značené trasy (CZT) se používají dva typy značení. Terénní značení se používá jen ve špatně dostupných horských oblastech. Tyto trasy jsou většinou dostupné a sjízdne jen na horských nebo speciálních jízdnicích kolech. Terénní značení je totožné se značením turistických tras, rozdíl je v barevném odlišení označení. Turistické značky jsou ohraničené bílou barvou a vnitřní čára/šipka je červená, modrá, žlutá nebo zelená. Značení terénních cyklotras je ohraničeno žlutou barvou a výplň je modrá, červená, zelená nebo bílá.

Pro cyklistické značení se ale využívá především silničního značení (tzn., nenajdeme známé malované tři pruhy podél cest, např. na kamenech, stromech apod.). Toto značení je ve formě žlutých značek se symbolem kola a číselným označením cyklostezky (směrová tabulka IS21), na rozcestích můžeme najít směrovou tabulku IS19, která nám říká směr, kterým se máme vydat, vzdálenost cíle v km a vzdálenost a název nejbližší křižovatky. Na trase se můžeme setkat i s grafickými vyjádřeními složitých křižovatek (návěst před křižovatkou IS20).²³ Grafické znázornění silničního značení cyklostezek je k dispozici v Příloze 2 této práce.

²² Cykloturistika. Kudy z nudy [online]. [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/co-chcete-delat/letni-sporty/cykloturistika.aspx>.

²³ Turistické značení: Cykloznačení. Klub českých turistů [online]. [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: <https://www.kct.cz/cms/turisticke-znaceni-kct-cykloznaceni>.

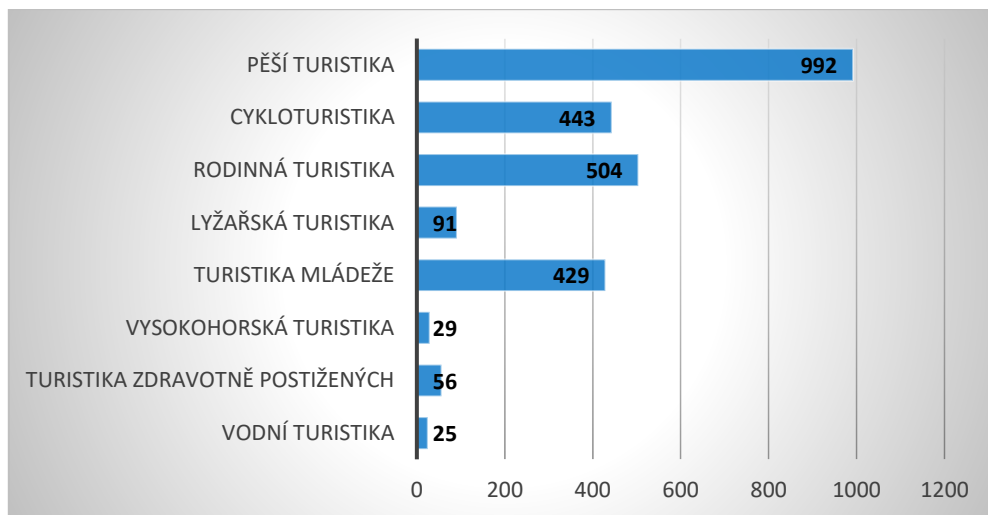
Cyklotrasy vedou z jednoho místa do jiného místa, z pravidla netvoří okruh (s výjimkou některých tematických tras značených logy). Všechny cyklotrasy, které má na starosti Klub českých turistů, můžeme vyhledat buď v jeho edici tištěných map nebo na serveru Mapy.cz, kam Klub českých turistů pravidelně zasílá změny v síti značených tras.²⁴

Podle typu tras se značení může měnit (od jednociferného až po čtyřciferné). Jednocifernými a dvoucifernými čísly jsou vyznačeny dálkové národní trasy. Třícifernými čísly jsou vyznačeny regionální trasy a čtyřcifernými čísly pak trasy místního významu. Některé trasy mohou být mimo čísla označeny navíc ještě logem. Toto značení se využívá u stezek s větším významem, například u evropských cyklistických tras EuroVelo, tematických tras (např. Vinařské stezky), a u stezek s nadnárodním významem (např. Labská stezka).²⁵

Klub každý rok pořádá množství akcí na podporu cestovního ruchu, mezi nimi i akce podporující cykloturistiku. Jak je možné vidět v následující tabulce, v roce 2017 proběhlo 443 cykloturistických akcí, kdy každý rok počet těchto akcí roste.^{26 27}

Na rozdíl od většiny území České republiky si správa Krkonošského národního parku značí a spravuje turistické trasy a cyklotrasy sama a nevyužívá spolupráce Klubu českých turistů.

Graf 1 - Počet akcí organizované turistiky podle programové náplně v roce 2017

Zdroj 1: vlastní zpracování, Kalendář turistických akcí, KČT, 2017

²⁴ Turistické značení: Cykloznačení. Klub českých turistů [online]. [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: <https://www.kct.cz/cms/turisticke-znacen-kct-cykloznaceni>.

²⁵ Tamtéž.

²⁶ Kalendář turistických akcí KČT. Klub českých turistů [online]. [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/cms/kalendar-turistickych-akci>.

²⁷ O nás. Klub českých turistů [online]. [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/cms/o-organizaci-klubu-ceskych-turistu>.

2.5 Nadace Partnerství

Nadace Partnerství existuje již od roku 1991 a za více jak dvacet let se z ní stala největší česká environmentální nadace. Jak název napovídá, jedná se o partnerství mezi různými subjekty a ve spolupráci s nimi se nadace snaží zlepšovat životní prostředí v České republice. Spolupráce ovšem neprobíhá pouze na vnitrostátní úrovni, ale aktivity této nadace mají i přeshraniční přesah. Zaměstnanci v Nadaci Partnerství pomáhají lidem pečovat o životní prostředí různými aktivitami v několika oblastech a tím zlepšují například vzhled veřejných prostranství, usilují o zklidňování dopravy a bezpečné cesty studentů do škol, zelené stavění, dostatek zeleně ve městech a v krajině, snaží se o šetrné hospodaření s vodou, podporu využívání obnovitelných zdrojů energie, ochraňují přírodu a kulturní dědictví, snaží se zapojovat veřejnost do rozhodování veřejné správy, podporují vzdělávání společnosti a snaží se dělat osvětu a propagovat šetrnou turistiku, cyklistiku a pěší dopravu.

Nadace Partnerství mimo jiné také spravuje certifikaci zařízení nabízející služby pro cyklisty (např. úschovna kol, stojany, servis). Pod značkou „**Cyklisté vítání**“ označuje podniky cestovního ruchu, které nabízejí kvalitní služby pro cyklisty. Jedná se o ubytovací, stravovací zařízení, turistické cíle a další subjekty cestovního ruchu, poskytující zázemí jak pro jízdní kola, tak i pro cykloturisty.²⁸

Pro získání certifikátu „Cyklisté vítání“ musí daný subjekt (ubytovací zařízení, stravovací zařízení, kempy a další turistické cíle) splnit kritéria, která jsou stanovena pro každý typ zařízení cestovního ruchu. Tato kritéria jsou členěna na základní (povinné) požadavky, které dané zařízení musí splňovat a na doplňkové služby, z nichž postačí splnit tři z těchto kritérií (jen dvě u turistických cílů). Mezi povinná kritéria pro všechny subjekty mající zájem o certifikaci, patří následující:

1. Kvalitní, pokud možno zastřešený, stojan pro kola, případně uzamykatelná místnost/boxy pro bezplatné uschování kol a zavazadel;
2. Poskytnutí základního nářadí pro jednoduché opravy kol;
3. Lékárnička; a
4. Informační tabule „Cyklisté vítání“.²⁹

²⁸ ZÁVODNÁ, Lucie Sára. Udržitelný cestovní ruch: principy, certifikace a měření. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 107 stran, 12 nečíslovaných stran obrazových příloh. Monografie. ISBN 978-80-2444-576-2.

²⁹ Cyklisté vítání: Výklad kritérií certifikace [online]. [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <http://www.cyklistevitani.cz/Podminky-certifikace/certifikace-ke-stazeni.aspx>.

Pro ubytovací zařízení je potřeba splnit ještě několik dalších povinných kritérií, například zajistit nabídku energeticky vydatných snídaní s minimem tuků. Povinná kritéria pro stravovací zařízení mimo jiné uvádějí povinnost přizpůsobit nabídku nápojů a pokrmů (menu musí obsahovat alespoň jeden osvěžující „cyklonápoj“ a jídelní lístek musí obsahovat alespoň jedno teplé a jedno vegetariánské nesmažené jídlo). Turistická zařízení, která získají danou certifikaci, jsou označena zelenobílou známkou s usmívajícím se kolem (v Příloze 6).³⁰

Nadace také ve své činnosti využívá moderních technologií například pro vyhodnocení monitoringu na cyklostezkách. Data ze sčítačů slouží ke sledování pohybu turistů v chráněných oblastech. Údaje se také využívají pro efektivní rozhodování a zdůvodnění investic.³¹

³⁰ Cyklisté vítání: Výklad kritérií certifikace [online]. [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <http://www.cyklistevitani.cz/Podminky-certifikace/certifikace-ke-stazeni.aspx>.

³¹ Šetná turistika a cykloturistika: Sčítání cyklistů a pěších. Nadace Partnerství [online]. [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.nadacepartnerstvi.cz/Setna-turistika-a-cykloturistika/Scitani-cyklistu-a-pesich>.

3. Krkonošský národní park

Nejstarší národní park na území České republiky, nacházející se na severu Čech, vítá návštěvníky již od roku 1963. Jedná se o tundrovou oblast v srdci Evropy plnou horských ekosystémů. Svahy hor pokrývají horské lesy a louky, horní partie plochých hřebenů porůstají alpské trávnické a rašelinné společenstva a borovice kleč, protože pro vzrostlé stromy je zde již příliš vysoká nadmořská výška. Druhově bohaté jsou také karové oblasti, vzniklé působením ledovců v minulosti. Park se také pyšní nejvyšším bodem České republiky – horou Sněžkou (1603 m. n. m.), která leží na státní hranici s Polskem. Správou chráněného území je pověřena Správa Krkonošského národního parku, která sídlí ve Vrchlabí.³²

Hlavním cílem správy Krkonošského národního parku je zachování a zlepšení přírodního prostředí daného území. Vedle toho ale národní park chce umožňovat ekologicky únosnou a udržitelnou turistiku a rekreaci, která nebude zhoršovat životní prostředí. Proto je potřeba dodržovat pravidla dané zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, dále návštěvní řád národního parku. Návštěvníci parku by se měli chovat slušně, obezřetně a v souladu s dobrými mravy.³³

3.1 Cykloturismus v Krkonošském národním parku

Krkonošský národní park na svém území povoluje svým návštěvníkům jezdit na kole nebo koloběžce (bez spalovacího motoru) mimo silnice jen na značených stezkách k tomu určených (cyklotrasy), které jsou značeny dřevěnými směrovkami se symbolem kola a číslem cyklotrasy. Většina takových tras se nachází ve III. zóně národního parku, tedy v oblasti nejnižší ochrany životního prostředí, přesto se cyklisté dostanou i do I. zóny a cyklotrasy je dovedou na ta nejzajímavější a vysoko položená místa národního parku. Trasy v nižších polohách na hranicích parku navazují na cyklotrasy vybudované a spravované Klubem českých turistů. Celková délka cyklotras pod správou parku činí 437,5 kilometrů a čítá 50 cyklotras. Labská stezka, která bude přiblížena v následující kapitole, nemá na území parku jednotné označení, ale skládá se z několika úseků jiných cyklotras. Pokud se chtějí cyklisté přiblížit nebo přesunout do jiné části národního parku, jsou jim k dispozici Krkonošské turistické linky (cyklobusy).

³² Správa Krkonošského národního parku: Úvod [online]. [cit. 2018-02-08]. Dostupné z: <http://www.krn timer.cz/>.

³³ Turismus v KRNAP: Cyklotrasy KRNAP. Správa Krkonošského národního parku [online]. [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: <http://www.krn timer.cz/turismus-v-krn timer/>.

Všechny autobusy této linky jsou vybaveny tak, aby byly schopné přepravit minimálně 15 kol. Aktuální jízdní řády je možné získat v turistických informačních centrech.^{34 35}

Na území Krkonošského národního parku je od roku 2001 vybudována 1. Krkonošská cyklistická naučná stezka, která má 9 zastávek s informačními tabulemi a odpočívadly. Měří 20 km a je vedena ve III. zóně národního parku v okolí Černé hory (nad Janskými Lázněmi). Je otevřena vždy od 1. června do 15. října a cyklisté se na ni mohou pohybovat denně vždy jen do 17 hodin z důvodu prevence rušení zvěře ve večerních a nočních hodinách. Na území Krkonošského národního parku se nachází nespočet jiných naučných stezek, ale všechny, kromě výše uvedené, jsou určeny jen pro pěší turistiku, respektive se nachází na stezkách, kam se cyklista nedostane kvůli zákazům a nevhodnému terénu.³⁶

Obrázek 1 - Značení cyklotras na území Krkonošského národního parku

Zdroj 2: <http://www.krnep.cz/cyklotrasy-krnap/>

3.2 Naučná stezka Prameny Labe

Naučná stezka Prameny Labe měří 18 kilometrů a na svých zastaveních seznamuje s přírodními zajímavostmi této části Krkonoš. Stezka je sjízdná na kole jen z části a z části je určena pouze pro pěší turisty. Při procházce uvidíte spoustu přírodních zajímavostí, mezi něž patří například Pančavský vodopád, který je nejvyšší (148 metrů) v České republice.³⁷

Bohužel se na území parku nebo poblíž Labské stezky nenachází naučná stezka určená jen pro cyklisty. Dá se říci, že stavění naučných stezek pro jiný typ turistů než pěší, nebývá

³⁴ Turismus v KRNP. Správa Krkonošského národního parku [online]. [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: <http://www.krnep.cz/turismus-v-krnap/>.

³⁵ Turismus v KRNP: Cyklotrasy KRNP. Správa Krkonošského národního parku [online]. [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: <http://www.krnep.cz/turismus-v-krnap/>.

³⁶ 1. Krkonošská cyklistická naučná stezka. SkiResort [online]. [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: https://leto.skiresort.cz/letni-aktivity/zabava/1-krkonoska-cyklisticka-naucna-stezka_7/.

³⁷ Naučná stezka Prameny Labe: poznejte zajímavosti Krkonoš. Kudy z nudy [online]. [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/Aktivity-a-akce/Aktivity/Naucna-stezka-Prameny-Labe.aspx>.

zvykem. Je jen málo naučných stezek jen pro cyklisty/cykloturisty. Má to své důvody, cykloturisté by museli častěji zastavovat, slézat z kola a číst si informační tabule. Zůstává otázkou, zda by naučné stezky pro cykloturisty byly v jejich řadách vítány.

3.3 Labská stezka

Jedná se o důležitou cyklostezku, která v množství a různorodosti stezek na území Krkonošského národního parku nemá takový význam, ale má význam na národní a nadnárodní úrovni. V Německu byla již několikrát německým cykloklubem ADFC zvolena nejpopulárnější stezkou.³⁸ Protože ale její část vede právě na území národního parku v České republice, i na nej přísněji chráněném území (I. zóna Krkonošského národního parku), zaměříme se právě na tu část, která vede od pramene řeky Labe do města Vrchlabí.

3.3.1 Charakteristika

Stezka vede od pramene Labe v Krkonoších přes Dvůr Králové nad Labem, Pardubice, Nymburk, Mělník, kde se napojuje Pražská odbočka, dále přes Litoměřice, Děčín a v Hřensku překračuje hranice České republiky do Německa, kde dále pokračuje až do města Cuxhaven. Na území České republiky měří více než 400 kilometrů.³⁹

Po celé délce trasy, kromě území Krkonošského národního parku (tam je značení jiné z důvodu jiné správy stezek), je stezka značena žlutou značkou s černým piktogramem jízdního kola a číselným značením. Labská stezka má číslo 2 (cyklostezek značených jen jedním číslem je v České republice jen 7, a jedná se o tzv. hlavní národní dálkové cyklostezky⁴⁰). Na obrázku níže je vyobrazeno i modré logo stezky, které ve většině případů doprovází žlutočerné značení.

Obrázek 2 - Značení Labské stezky

Zdroj 3: <http://www.labska-stezka.cz/Labska-stezka/Vrchlabi-pramen-Labe.aspx>

³⁸ MOUREK, Daniel. Cykloturistika: současný stav a perspektivy v České republice. Praha: CzechTourism, 2011. ISBN 978-80-87560-00-6.

³⁹ O nás. Oficiální průvodce od pramene po Drážďany - Labská stezka [online]. [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: <http://www.labska-stezka.cz/Uvod.aspx>.

⁴⁰ Turistické značení KČT: Cykloznačení. Klub českých turistů [online]. [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <https://www.kct.cz/cms/turisticke-znacení-kct-cykloznačení>.

3.3.2 Labská stezka na území Krkonošského národního parku

Na území parku vede malá část Labské stezky - trasa s názvem „pramen Labe – Vrchlabí“, která cyklistům nabízí 2 alternativní trasy. Obě vedou od pramene Labe poblíž Labské boudy a pokračují k Jilemnické boudě. Tam se stezka dělí, první část pokračuje přes Horní Mísečky, okolo Černé skály, Šeřína a Janského vrchu a poté pokračuje do Vrchlabí. Druhá část se Jilemnické boudy odpojuje k horní stanici Medvědína cestou označenou „propojení Medvědína – Nad Jilemnickou boudou“. Tam nabádá k využití lanové dráhy vedoucí do Špindlerova Mlýna, dále trasa pokračuje centrem města, podél Labské vodní nádrže, a nadále podél Labe pozvolna klesá až do města Vrchlabí.

Jak je možné vidět na mapě níže, téměř celá trasa „pramen Labe – Vrchlabí“ se nachází na území Krkonošského národního parku (tmavší zelená barva). Číslo v kruzích značí počet nabízených služeb pro turisty jako například možnost přenocování, restaurační zařízení, odpočívadla, infocentra a další (plavecký bazén, dětská hřiště, cykloservisy).

Jak již bylo řečeno, stezka na území Krkonošského parku nemá stejné označení jako zbytek stezky. Na území parku přebírá stezka číselné označení jiných tras z části vedoucí po stejné cestě. Z Labské boudy, což je nejbližší místo, kam se dá dojet na kole, vede k Horním Mísečkám cyklotrasa s označením CT K13. Z Horních Míseček vede cyklotrasa s označením CT K10B, která se v Benecku napojuje na CT K10, která již zavede cyklisty do Vrchlabí.⁴¹

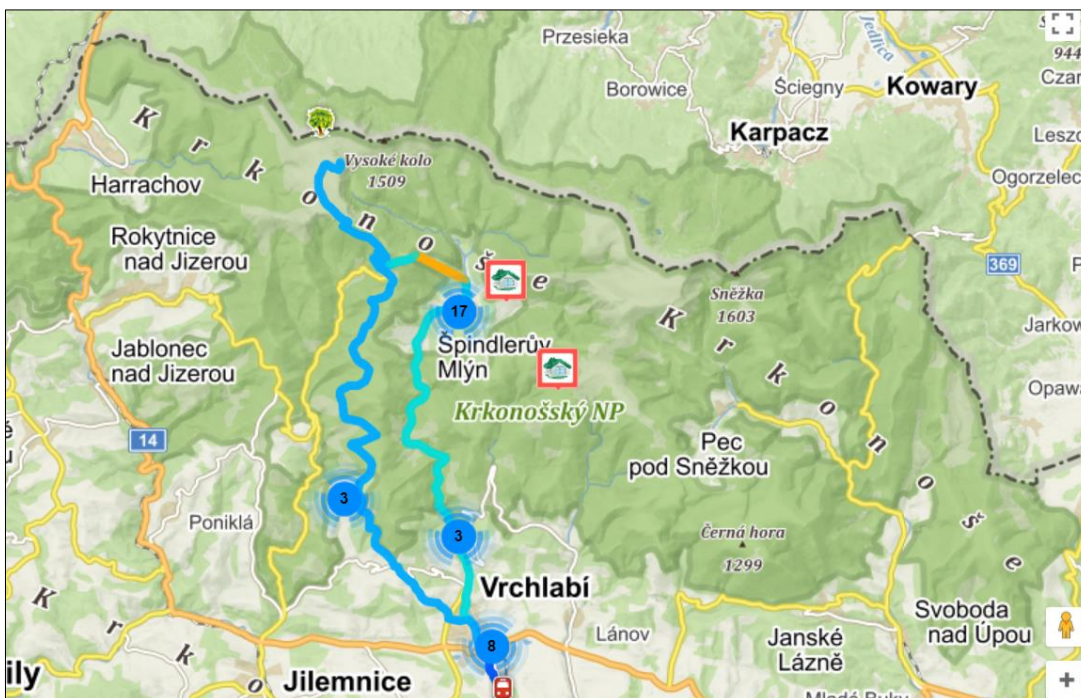
Co se týče druhé verze Labské stezky v Krkonošském národním parku, na kole je možné ji pokořit odbočením z cyklotrasy CT K13 na CT K13A (u Jilemnické boudy). Tato spojka vede k horní stanici lanovky Medvědína, na kterou můžete nasednout i s kolem. Od dolní stanice lanovky ve Špindlerově mlýně vede cyklotrasa CT K15 do centra Špindlerova Mlýna. Odtud je možné sjet do Vrchlabí po komunikaci pro motorová vozidla, která není značená jako cyklotrasa.⁴²

Délka trasy (obě alternativní trasy jsou přibližně stejně dlouhé) je 24 km, je pokryta asfaltem a vhodná je pro trekkingová a horská kola. Část je vedena po frekventovaných silnicích, a proto by cyklisté měli dbát opatrnosti. Tím, že na trase je značné převýšení, není doporučena pro úplné nováčky, ale mírně pokročilí ji zvládnou bez problémů.

⁴¹ Mapy.cz [online]. [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <https://www.mapy.cz>.

⁴² Tamtéž.

Obrázek 3 - Mapa Labské stezky na území Krkonošského národního parku (2 trasy)

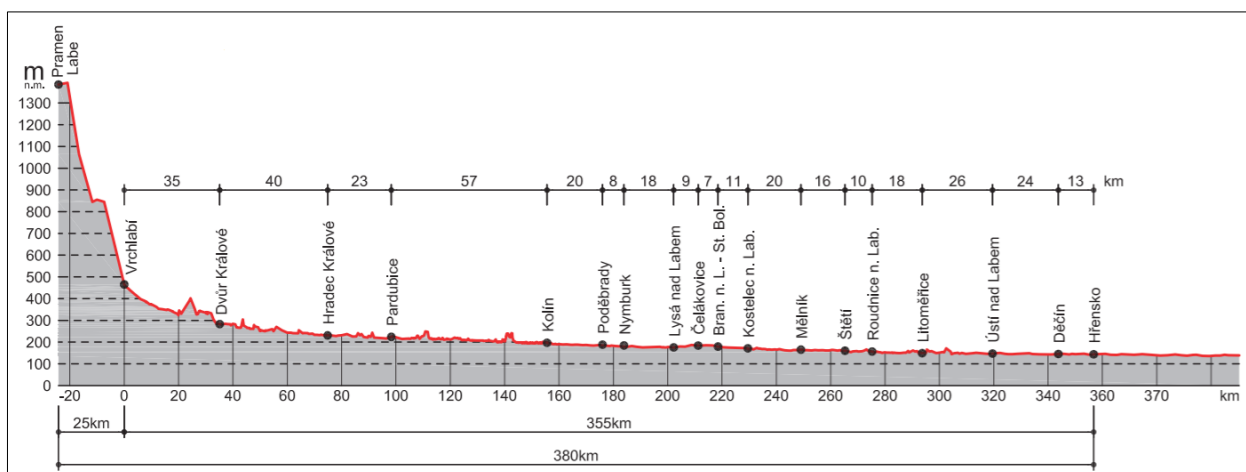
Zdroj 4: <http://www.labska-stezka.cz/Labska-stezka/Vrchlabi-pramen-Labe.aspx>

Na kole na nedá dojet přímo k pramenu Labe, tam je z důvodu ochrany přírody cyklistika/cykloturistika zakázána, ale kola lze uschovat na Vrbatově boudě a odtud dojít pěšky k pramenu přibližně jeden kilometr. Někdy je na kole otevřená i cesta na Labskou boudu, odkud je to k pramenu už jen kousek. Na trase se nacházejí dvě infocentra, jedno ve Špindlerově Mlýně a druhé ve Vrchlabí a jeden ověřený cykloservis, a to KAHsport-Karel Hník ve Vrchlabí, o jehož umístění se lze informovat na webových stránkách Labské stezky.

Na krátkém úseku stezky v části vedoucí od pramene Labe (v porovnání celkové délky), stezka překonává největší převýšení, a to téměř tisíc výškových metrů. Pramen Labe se totiž nachází v nadmořské výšce 1 387 m. n. m. a město Vrchlabí ve 477 m. n. m. Níže můžete vidět profil celé stezky na území České republiky.⁴³

⁴³ KUDRNA, Jiří, Pavel MUCHA a Jan RITTER. Atlas Labské cyklotrasy v ČR. 5. aktualizované vydání. Nymburk: Janova dílna, 2015. ISBN 978-80-905506-4-3.

Obrázek 4 - Profil Labské stezky na území České republiky

Zdroj 5: Labská cyklotrasa v České republice 2011, www.labskastezka.cz

4. Porovnání cykloturistiky ve vybraných evropských zemích

První metodou použitou v této práci je porovnání stavu cykloturistiky ve vybraných evropských zemích. Výběr zemí byl proveden na základě konkurenceschopnosti České republiky. Vybrané země jsou sousední země České republiky, tedy na Německo, Rakousko, Slovensko a Polsko. Porovnání s nabídkou a propagací cykloturistiky v České republice a ostatními zeměmi bude provedeno na základě analýzy nabídky na webových stránkách jednotlivých turistických centrál. Další porovnání bude v síti a celkové délce cykloturistických stezek na jednotlivých územích. Analýza probíhala v nastavení stránek na anglický jazyk, protože cílem není zjistit nabídku pro Českou republiku, ale nabídku pro ostatní země.

4.1 Německo - Germany.travel

Německá centrála cestovního ruchu **Germany.travel**, má na svých stránkách marketingovou akci, *Germany – Simply inspiring* (v české mutaci stránek Německo – příjemná dovolená). Na svých stránkách má v kapitole *Leisure and recreation* (=rekreace a volný čas) položku *Cycling* (=cyklistika). Tato webová stránka je velice hezky zpracovaná, nachází se zde mapka, kudy cyklostezky vedou, je zde seznam všech 200 dálkových cyklostezek v Německu s jejich popisky a fotkami. Je zde nabídka ubytování, které vítá cyklisty a je pro ně přizpůsobené, tj. má stojany nebo úschovny kol apod.⁴⁴

Na svých stránkách má německá centrála cestovního ruchu odkaz na Německou cyklistickou asociaci *Allgemeiner Deutscher Fahrrad-Club ADFC*, která podporuje cyklistiku a cykloturistiku a zastává zájmy cyklistů a cykloturistů a spravuje některé cyklostezky. Tato organizace navíc uděluje jednotlivým poskytovatelům ubytování certifikaci *Bett & Bike* (volně přeloženo jako ubytování s kolem) zmíněnou výše.⁴⁵ V České republice by se tato certifikace dala srovnat s projektem *Cyklisté vítáni*.

Německá centrála uvádí, že na území Německa se nachází 70 000 kilometrů cyklostezek. Česká republika tomu samozřejmě nemůže konkurovat, už jen vezmeme-li v potaz rozdílné rozlohy těchto dvou států. Když ale u obou zemí porovnáme rozlohu a celkovou délku

⁴⁴ Leisure and recreation: Cycling. Germany.travel [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.germany.travel/en/leisure-and-recreation/cycling/cycling.html>.

⁴⁵ Bett & Bike: Cyclists welcome!. Germany.travel [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.germany.travel/cz/informace-na-cestu/ubytovani/bett-bike.html>.

cyklotras, zjistíme, že Německo je přibližně 4,5x větší než Česká republika, ale má 21x vyšší celkovou délku cyklotras.⁴⁶

4.2 Rakousko – Austria.info

Stránky rakouské turistické centrály jsou barevně laděné (červeno-bílé) do jejich národních barev. Motto pro centrálu je *Austria – arrive and revive* (v české mutaci Rakousko – přijďte a ožijete). Pod odkazem *Things to do* (=co dělat), lze vybrat aktivitu *Cycling and Biking* (=cyklistika a cykloturistika), kde centrála nabízí různé regiony a různé typy kol (e-biking, horská kola, silniční kola apod.) a taky různé náročnosti cyklotras.⁴⁷

Na stránkách také propagují ubytovací zařízení, které vítá cyklisty. Tato ubytovací zařízení mají speciální nabídku označenou *Mountain Bike Holiday* a mají v nabídce např. paušální vstupenku do termálních lázní, balíčky na dovolenou, trasy pro různé výkonnostní skupiny, trénink techniky, terénní jízdy Freeride Action, trasy pro gurmány a požitkáře, akce „děti na kole“, „ženy na kole“ apod. Kromě toho mají zájemci možnost stáhnout si v každém regionu bezplatně alespoň 5 tras s navigací GPS.⁴⁸

Na stránkách se dozvíme, že na území Rakouska je přibližně 10 000 kilometrů cyklostezek, což je v porovnání s Českou republikou přibližně 3x více. Když se k tomu dodá fakt, že Rakousko je rozlohou téměř stejné jako Česká republika, logicky vyvodíme, kdo je na tom lépe. Rakousko navíc může nabídnout členitější terén například v Tyrolských Alpách, nádhernou přírodu, malebné vesničky, rozlehlá jezera ale také metropole plné historických budov i památek UNESCO.⁴⁹

⁴⁶ Leisure and recreation: Cycling. Germany.travel [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.germany.travel/en/leisure-and-recreation/cycling/cycling.html>.

⁴⁷ Things to do: Cycling and Biking. Austria.info [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.austria.info/uk/things-to-do/cycling-and-biking>.

⁴⁸ Mountain Bike holidays. Austria.info [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.austria.info/uk/where-to-stay/themed-holidays/mountain-bike-holidays>.

⁴⁹ Cyklotrasy v Rakousku. Austria.info [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.austria.info/cz/aktivita-zazitky/cykloturistika/cyklotrasy-v-rakousku>.

4.3 Slovensko – Slovakia.travel

V porovnání s předchozími dvěma webovými stránkami turistických centrál, webové stránky Slovenské republiky jsou méně přehledné, a je zapotřebí trocha trpělivosti se dostat na podstránku *Bicycle touring*, která ale nic moc o cyklistice a cykloturistice na Slovensku neříká.

Dozvíme se, že na Slovensku z kola můžeme vidět úžasné skalní masivy, kaňony a rokle, magické horské údolí, úžasné jeskyně světového významu, meandrující potoky a kaskádovitě vodopády, vzácnou faunu a flóru a mnohem více, ale už nám nenabídnou, jakou cyklotrasu máme zvolit.⁵⁰

Na stránkách je umístěn odkaz na stránku *Vítajte Cyklisti*, což je obdoba české certifikace Cyklisté vítáni. Na stránce se dozvíme, kde se nacházejí restaurační a ubytovací zařízení, které jsou přizpůsobené potřebám cyklistů a tím podporují cykloturistiku na Slovensku.⁵¹

Po zdoluhavém hledání délky cyklotras na území Slovenské republiky, bylo nalezeno alespoň orientační číslo z roku 2012 ze zdroje, který uvádí, že délka cyklotras na území Slovenska byla v té době téměř 3 000 kilometrů.⁵² To je v porovnání s Českou republikou, která je rozlohou téměř 2x větší než Slovensko, relativně vysoké číslo. Slovenská republika má také dost co nabídnout, členitý kopcovitý terén (např. Vysoké a Nízke Tatry, Velká a Malá Fatra, Karpaty a další), krasové oblasti, proslulé termální lázně a další. Na to, jaký má Slovenská republika potenciál, jsou její webové stránky podporující cykloturistiku neodpovídající. Určitě by jim prospěla aktualizace a například doporučení na zajímavé cyklostezky.

⁵⁰ Bicycle touring: Cycling through Slovakia. Slovakia.travel [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://slovakia.travel/en/things-to-see-and-do/sports-and-activities/bicycle-touring>.

⁵¹ Vítajte, cyklisti! [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.cyclistswelcome.com/>.

⁵² Cyklistické trasy na Slovensku. Wikipedia [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://sk.wikipedia.org/wiki/Cyklistické_trasy_na_Slovensku.

4.4 Polsko – Poland.travel / Polska

Stránky Polska, také laděné do národních barev, jsou přehledné, ale dle subjektivního názoru autorky nejsou příliš líbivé. Na svých stránkách turistická centrála propaguje i cykloturistiku, a to pod odkazem *What to do* (v české mutaci – jak trávit čas). Na této podstránce nabízejí jak městskou cykloturistiku (půjčovací stojany), ale také výlety mimo města, za kulturními a přírodními atraktivitami.⁵³

Na stránkách autorka bohužel nenašla celkovou délku cyklotras na území Polska. Z jiného zdroje se alespoň podařilo zjistit délka evropských dálkových tras (například EuroVelo trasy), a ta je přibližně 7 000 km. Samozřejmě, že se na území nachází i jiné trasy, které turistická centrála propaguje na svých stránkách, ale nikde není ucelený seznam, který by tuto informaci sděloval. Každopádně můžeme s klidem konstatovat, že toto číslo je ve skutečnosti vyšší.⁵⁴

Navíc, v Polsku se nyní aktivně pracuje na nové výstavbě cyklostezek, jízdních pruhů na silnicích ve městech a cyklistika se pomalu stává sportovní aktivitou číslo jedna. Polsko také může nabídnout rozmanitou krajinu, dokonce i členitý terén, oblíbená je jezerní oblast, nebo oblast Baltského moře.⁵⁵

4.5 Česká republika – CzechTourism

Na svých oficiálních stránkách pro turisty má CzechTourism (Česká centrále cestovního ruchu) jednu sekci speciálně vytvořenou pro turisty se zaměřením na cyklistiku nazvanou: *Cycling experiences – a promised land for cyclists!* Na této microsite nabízí turistům Baťův kanál, Labskou stezku, Valašsko, greenway z Prahy do Vídně a další. Tato stránka láká zahraniční turisty, aby navštívili Českou republiku právě díky krásné přírodě a dokonalým podmínkám pro cyklistiku, resp. cykloturistiku. Navíc je k dispozici v mnoha jazykových mutacích.⁵⁶

⁵³ What to do: Cycling. Poland.travel [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.poland.travel/en/cycling>.

⁵⁴ Long-distance cycling routes and touristic cycleways Poland. Bicycle Routes & Tours [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.biroto.eu/en/cycle-routes/poland>.

⁵⁵ Countries: Poland. EuroVelo [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.eurovelo.com/en/cycling-in/poland>.

⁵⁶ Cycling experiences: a promised land for cyclists!. Czechtourism [online]. [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: <http://www.czechtourism.com/a/active-summer-cycling/>.

4.6 Shrnutí

V následující tabulce jsou uvedeny údaje z této kapitoly, která porovnává rozlohu a délku cyklotras na území České republiky a jejích sousedních států. Nejlépe je na tom s délkou cyklotras Německo. V porovnání se všemi zbývajících zeměmi má mnohem hustší síť cyklostezek. Česká republika naopak z porovnání nevyšla jako vítěz. Téměř každá sousední země (kromě Polska, ale jak již bylo řečeno, uvedená délka cyklotras je jen orientační a jedná se jen o dálkové trasy) má buď stejné, nebo větší množství cyklostezek (vždy v porovnání s rozlohou). Co se týče analýzy webových stránek jednotlivých centrál cestovního ruchu, všechny, až na výjimky (Slovensko), nabízely komplexní informace o území, doporučeném ubytování, délce cyklotras a zajímavých nápadech na cyklovýlety (někdy i rozdělené podle náročnosti cyklistů/cykloturistů - Rakousko).

Tabulka 1 - porovnání délky cyklotras v sousedních zemích ČR

Země	Rozloha (km ²)	Rozloha vůči ČR	Délka cyklotras (km)	Porovnání délky cyklotras vůči ČR
Česká republika	78 866	-	3300	-
Německo	357 376	4,5 x větší	70000	21x více
Rakousko	83 879	přibližně stejná	10000	3x více
Slovensko	49 035	téměř 2x menší	3000	přibližně stejně
Polsko	312 679	téměř 4x větší	7000 ⁵⁷	2x více

Zdroj 6: viz text výše, vlastní zpracování

⁵⁷ Jen dálkové cyklotrasy, celková délka cyklotras je pravděpodobně vyšší.

5. Výzkum MML-TGI

Další výzkumnou metodou použitou v této práci je analýza dat z výzkumu MML-TGI (MML = Market & Media & Lifestyle) je kontinuální multiklientní výzkum spotřebního chování, mediální konzumace a životního stylu. Licenci na tento výzkum má společnost Median již od roku 1996 od britské společnosti Kantar Media, kde tento projekt běží pod značkou TGI (Target Group Index) již od roku 1969. Společnost Median je přední výzkumná agentura s dlouholetou tradicí v oblasti výzkumu trhu, médií a veřejného mínění.⁵⁸

Data jsou z výzkumu získávána užitím metody CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing) s výsledky zveřejňovanými čtyřikrát ročně v klouzavých pololetích. Výzkum je prováděn na vzorku populace České republiky ve věku 12-79 let a zahrnuje 15 tisíc respondentů. Používá metodiku osobního dotazování v kombinaci s vyplňováním dotazníků. Rozsáhlý počet dotazovaných oblastí (přibližně 310 kategorií zboží 3 000 různých značek) a otázek v dotazníku a zároveň vysoký počet respondentů ve výzkumu poskytují unikátní zdroj k preciznímu vydefinování cílových skupin. Z toho důvodu jej pro své účely využívají především marketingové agentury, které si tak usnadňují segmentaci a cílování.⁵⁹

Autorka práce se rozhodla pro segmentaci respondentů na základě pohlaví, věku, místa bydliště (kraj) a životního stylu. Autorka pokládáním otázkami z oblasti cyklistiky od respondentů zjišťovala, jak trávili či budou trávit dovolenou (jednou z odpovědí je aktivní dovolená – přesně turistika/cykloturistika/...). Další otázka zjišťovala vlastnictví jízdního kola. Další otázky byly směřovány na názory respondentů na životní prostředí a na trávení volného času (sportovní aktivity).

Tato sekundární data získaná z výzkumu byla následně porovnána s daty z vytvořeného dotazníku. Ten byl sestaven tak, aby otázky kopírovaly vstupy výzkumu MML-TGI. Jedině tak bylo zaručeno, že výstupy obou budu možné porovnat.

⁵⁸ MML-TGI: Kontinuální multiklientní výzkum spotřebního chování, mediální konzumace a životního stylu [online]. [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://www.median.eu/cs/mml-tgi/>.

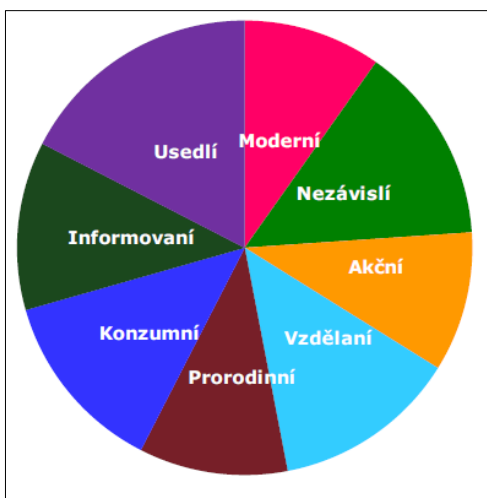
⁵⁹ Tamtéž.

5.1 Typologie podle životního stylu respondenta

Při posuzování toho, do jaké kategorie člověk patří, se posuzují spotřební návyky, sledovanost médií, vnímání značek na trhu, image značek a vliv značek na rozhodování. Je možné říci, že každý člověk má svůj životní styl. Stejně jako má každý člověk svou morálku (naučené chování ve společnosti), každý vykonává nějaké činnosti (všichni vykonávají řadu stejných typů činností či dokonce přímo stejné činnosti); každý má nějaké hodnoty; každý je nějak napojen do určitých sociálních sítí; každý určitým způsobem tráví svůj volný čas. Existují ovšem značné rozdíly v tom, jak dané činnosti vykonává konkrétní člověk, jaké preferuje hodnoty, jak vypadají jeho sociální vazby, čím speciálně tráví svůj volný čas.⁶⁰

Respondenti byli rozděleni podle jejich životního stylu do 8 kategorií, a to **moderní, nezávislí, akční, vzdělaní, konzumní, informovaní a usedlí**. Každá skupina má svoji definici. Skupiny se rozlišují věkem, dosaženým vzděláním, socioekonomickým statusem ve společnosti, prioritami v životě, nákupním chováním apod. Společnost Median poskytla definice těchto skupin, které jsou uvedeny níže.

Obrázek 5 - Rozložení skupin v populaci III. a IV. kvartál 2015 MML-TGI

Zdroj 7: Median, metodická příručka poskytnutá na požádání

⁶⁰ DUFFKOVÁ, Jana. Životní způsob/styl a jeho variantnost [online]. 2006-5-1. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: http://www.janaduff.estranky.cz/clanky/sociologie-zivotnihostylu/Duffkova_zivotni_zpusob_styl_variantnost_.html.

- **Moderní**

Jedná se o mladé lidi ve věku nejčastěji mezi 15 a 25 lety, z velké části jsou svobodní a žijí často ještě s rodiči. Většina z nich stále studuje a má tak spíše nižší příjmy a je většinou finančně závislá na rodičích. Život si ale umí užít, milují společnost, zábavu, navazování nových kontaktů, akci a rychlý život. Jsou otevření, ale zároveň umějí i naslouchat, jsou pro ně důležité vztahy, jejich chování je ale více citlivé, mohou být také méně průbojní. Rádi si užívají volný čas s přáteli, v současné době jej preferují před časem stráveným s rodinou.

- **Nezávislí**

Jedná se o lidi mladšího a středního věku do 35 let. Často žijí sami – bez partnera, bez rodičů, trvalý vztah s jedním partnerem pro ně není prioritou, a už vůbec pro ně nepředstavuje stabilitu. Neudržují těsné vztahy s rodinou a spíše se scházejí s přáteli a kamarády. Manželství berou jako přežitek doby a nepřipisují velkou vážnost závazným partnerským vztahům. Volnost je pro ně základ všeho, netouží po pracovní kariéře, práce pro ně rozhodně není životním cílem a často mění zaměstnání.

- **Akční**

Jsou to lidé mladšího a středního věku (přibližně do 35 let). Často mají vystudovanou střední školu s maturitou. Od běžné populace se odlišují svým pestrým a aktivním životem. Jsou velice společenští, bez váhání se seznamují s novými lidmi a bez větších obtíží si zvykají v novém prostředí, vyhledávají změny, stereotyp je nudí. Mají rádi kvalitu, za kterou si neváhají připlatit. V životě jsou celkově spokojeni: spokojenost projevují jak v soukromém tak pracovním životě.

- **Vzdělaní**

Jsou to vzdělaní lidé (často s vysokoškolským vzděláním) častěji mladšího a mladšího středního věku (do 35 let). Dosahují vyšších příjmů a mají také vyšší socioekonomický status. Bydlí nejčastěji s partnerem bez rodičů. Mezi jejich povahové rysy se řadí samostatnost a rozhodnost. Nečiní jim problém prosadit svůj názor a rádi zkouší vlastní postupy (ne, že by nevěřili zavedeným postupům, jen se snaží najít efektivnější cesty). V zaměstnání tak obsazují častěji vedoucí pozice, více ve sférách, kde pracují „hlavou“, jejich práce je pro ně důležitá a jsou ji ochotni věnovat většinu času.

- **Prorodinní**

V této skupině jsou lidé nejčastěji věku mezi 30 a 45 lety, převážná většina z nich žije v manželském svazku (nebo tzv. na hromádce). Často vystudovali střední školu. Častěji mají průměrný nebo podprůměrný socioekonomický status. Snaží se nakupovat rozumně a racionálně, orientují se spíše na praktičnost a nižší cenu, většinou si nemohou dovolit luxusní produkty nebo služby. Osobní život je pro ně důležitější než život pracovní, ale i přesto svoji práci vykonávají zodpovědně. Mezi jejich důležité charakteristiky patří silná orientace na rodinu, do ní proto orientují všechn svůj volný čas.

- **Konzumní**

Jsou to lidé většinou staršího středního věku se spíše nižším vzděláním. Jejich socioekonomický status je také často spíše nižší. Při rozhodování dají více na své smysly a intuici než na rozum. Jsou více ovlivnitelní reklamou, rychle ji uvěří a při nakupování jí snadno podléhají. Jsou méně tolerantní k odlišným názorům ostatních lidí, těžko a neradi mění svůj názor. V oblasti financí jsou občas lehkomyšlní, někteří připouští, že si půjčují peníze, aniž by jim to činilo starosti.

- **Informovaní**

V této skupině jsou lidé starší 50 let, jejichž socioekonomický status je častěji průměrný až nadprůměrný. Často jsou nároční na sebe i druhé, postarat se o rodinu si kladou jako životní cíl. K tomu jim slouží jejich práce, ve které jsou velmi svědomití a zodpovědní, mají smysl pro povinnost, manuální práce je těší. V životě se chovají rozvážně, nenechají se jen tak ovlivnit reklamou a na věcech je zajímá jejich skutečná užitná hodnota. Aktivně si užívají svůj volný čas.

- **Usedlí**

V této skupině se nacházejí lidé starší 50 let, kteří mají nižší (často pouze základní) vzdělání. Jsou často spíše zdrženliví a společnost více lidí nevyhledávají. Příliš se nesnaží o prosazení vlastního názoru, ale cizí názor jen tak nepřijmou. Jejich názory i spotřební chování je spíše konzervativní, změny a novinky nevyhledávají, při nakupování se nenechají ovlivnit reklamou a kupují ověřené produkty. Snaží se neutrácet, kvalitní a dražší zboží si nemohou dovolit. Žijí již většinou sami nebo s partnerem.

5.2 Výsledky výzkumu MML-TGI

Vysoká škola ekonomická (Podnikohospodářská fakulta) má k dispozici data z tohoto výzkumu v programu **DataAnalyzer**. Autorka k datům získala přístup prostřednictvím pana docenta Koudelky z katedry marketingu. Nejnovější dostupná data za celý rok jsou za rok 2015 a jsou zpracována v následující kapitole. Autorka vybrala dělení respondentů podle pohlaví, věku, dále podle toho, ze kterého kraje pochází a podle toho, do které kategorie podle životního stylu byli zařazeni. Každé dělení poté zkoumalo odpovědi na tytéž otázky ohledně trávení volného času (dovolená, sport), názorů na životní prostředí, osobního vlastnictví a dalších.

5.2.1 Dělení muži vs. ženy

Dělení podle pohlaví respondentů nám řekne, kdo více sportuje (jezdí na kole, vlastní jízdní kolo), kdo více jezdí na cyklodovolené, kdo se zajímá více o stav životního prostředí apod.

Na první otázku Jak jste v posledních 12 měsících prožil(a) pobyt? Odpovědělo 9 004 respondentů (přibližně stejný počet mužů a žen). Možnost sportovní dovolená (vodní turistika / **cykloturistika** / surfování) v ČR vybralo 264 respondentů (z toho 169 mužů a 95 žen), což tvoří přibližně 3 % z celkového počtu. Největší část dotazovaných vybrala odpovědi jako pobyt o moře (1 684), pobyt na chatě/chalupě (921) a pobyt doma (830). Toto zjištění nás ale nemusí překvapovat, dovolená u moře je historicky nejčastější odpověď nejen u Čechů. Navíc cykloturistika nebo další sportovní činnosti mohou být například jen víkendovou záležitostí a nemusí se jednat o dovolenou.

Další dotazovanou oblastí bylo osobní vlastnictví, kde respondenti mohli vybrat více odpovědí (například elektrický holicí strojek, hodinky, epilační strojek pro ženy apod.), ale pro náš výzkum bylo důležité vlastnictví **jízdního kola**. Tuto možnost vybralo 4 712 (přibližně stejný počet mužů a žen), tj. více než polovina dotazovaných.

Další otázka se týkala sportovní aktivity za posledních 12 měsíců. Na tuto otázku mohli respondenti opět odpovídat více odpověďmi. Na výběr bylo z široké řady všech sportů (snowboarding, rybaření, kulečnick, golf, cyklistika/cykloturistika, apod.) a právě **cyklistika/cykloturistika** byla jednou z aktivit s největším počtem respondentů – a to 2 013 (z toho 1 053 mužů a 959 žen). Početné odpovědi byly také plavání (1 801), turistika (1 599) a běh (927).

Dále byli respondenti dotazováni, jak často se v posledních 6 měsících věnovali **aktivní sportovní činnosti**. Měli na výběr ze 7 možností: denně, 3-4x za týden, 1-2x za týden,

1-2x za měsíc, méně často, nikdy téměř nikdy, neuvedeno. Nejvíce dotazovaných si vybralo možnost nikdy téměř nikdy (3 615, muži 1 656, ženy 1 959), druhá nejpočetnější odpověď byla méně často (1 481, muži 769, ženy 712), třetí 1-2x za týden (1 321, muži 683, ženy 638).

Na tvrzení, že **ve volném čase** je pro člověka **důležité udělat něco pro své zdraví**, měli respondenti na výběr z těchto 6 odpovědí: určitě ano, spíše ano, ani ano ani ne, spíše ne, určitě ne, neuvedeno. Nejvíce si dotazovaní vybírali 2 odpovědi, a to spíše ano (2 887, muži 1 352, ženy 1 535) a ani ano ani ne (3 283, muži 1 664, ženy 1 618).

Další 3 otázky zjišťovaly názor respondentů na **stav životního prostředí**. Na tvrzení, že stav našeho životního prostředí je velmi vážný, měli respondenti opět 6 možností jako v předchozí otázce. Nejvíce odpovědí bylo určitě ano (1 309) a spíše ano (3 214) - ženy s více odpověďmi, než muži.

Na tvrzení, že naše společnost se málo zajímá o stav životního prostředí (se stejnými možnostmi odpovědí jako v předchozí otázce) byly výsledky podle očekávání podle předchozí otázky, tedy určitě ano a spíše ano (opět více odpovědí od žen než od mužů).

Poslední otázka zjišťovala, zda respondenti **vědomě recyklují** odpad. Nejvíce dotazovaných vybralo možnost spíše ano (2 974, z toho 1 440 muži a 1 534 ženy), další odpověď byla určitě ano (2 102, z toho 922 muži a 1 179 ženy) a třetí odpověď byla neutrální ani ano, ani ne (2 021, z toho 1 065 muži a 956 ženy).

Z odpovědí rozdělených dle pohlaví, můžeme říci, že ženy se trochu více starají o stav životního prostředí než muži, a mají pozitivní názor na jeho ochranu (např. více jich recykluje odpad). Na druhou stranu, ale podle odpovědí provozuje cyklistiku/cykloturistiku více mužů než žen. To by mohlo být způsobeno i tím, že ženy dávají přednost jiným sportům než cyklistice/cykloturistice, například běhu, chození do fitness, józe apod.

5.2.1 Dělení podle věkových kategorií

Výzkum MML-TGI je nastaven tak, že respondenty dělí do 7 kategorií, a to: 12-19, 20-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60-69 a 70-79 let. Podle tohoto dělení můžeme zjistit, jaké věkové kategorie jsou sportovně aktivní, jaká věková kategorie má nejvyšší procento vlastnictví jízdního kola, jaká věková kategorie se nejvíce zajímá o stav životního prostředí, apod. Respondenti odpovídali na stejné otázky a tvrzení jako v předchozí podkapitole.

V první otázce, jak jste v posledních 12 měsících prožil(a) pobyt, vybralo možnost sportovní dovolená (vodní turistika / **cykloturistika** / surfování) v ČR nejvíce respondentů z věkových kategorií 20-29, 30-39 a 40-49 let (z celkového počtu 264 to bylo dohromady 178).

Více než polovina dotázaných vlastní **jízdní kolo** (4 712 z 8 795). Nejvíce odpovědí bylo z věkových skupin 20-29, 30-39 a 40-49 let, dohromady z nich vlastní kolo 2 672, což je více než polovina všech respondentů.

Otázka, která zjišťovala sportovní aktivitu v posledních 12 měsících, ukázala, že z 2 013 odpovědí (**cyklistika/cykloturistika**) si nejvíce jízdu na kole za poslední rok užívali věkové kategorie 12-19, 20-29, 30-39 a 40-49 let, které z celkového čísla tvoří 1 502 respondentů, tj. přibližně tři čtvrtiny.

Další otázka zkoumala **sportovní aktivitu** za posledních 6 měsíců. Nejvíce odpovědí měla odpověď „nikdy, téměř nikdy“, na kterou odpovědělo 3 615 respondentů (z toho nejvíce věkové kategorie 30-39, 40-49, 50-59 a 60-69 let - dohromady 2 603 odpovědí). Další nejoblíbenější odpověď byla méně často (méně často než denně, 3-4x za týden, 1-2x za týden, 1-2x za měsíc), kterou si vybralo 1 481 respondentů (věkové kategorie v této možnosti vyrovnány).

Na tvrzení, že **ve volném čase** je pro člověka **důležité udělat něco pro své zdraví**, si nejvíce respondentů vybralo neutrální odpověď – ani ano, ani ne (3 283 odpovědí s vyrovnanými odpověďmi podle kategorií). Druhá možnost v pořadí – spíše ano, byla vybrána 2 887 respondenty (bez výchylek v jednotlivých kategoriích).

Nejvíce respondentů souhlasilo s tvrzením, že **stav životního prostředí** je velmi vážný (4 523 odpovědí pro určitě ano a spíše ano, bez výkyvů odpovědí podle věkových kategorií, jen skupina 30-39 let se lehce odchýlila od zbytku v obou možnostech odpovědi).

Na tvrzení, že se respondenti zajímají o stav životního prostředí se ale většina vyjádřila neutrálně – ani ano, ani ne, kde figurovala věková skupina 30-39 let, v druhé nejpočetnější

odpovědi (spíše ano) byla také výrazná věková skupina 30-39 let. Ve třetí možnosti (určitě ano) ale vybočovali starší, a to 60-69 let.

Z odpovědí na tvrzení ohledně vědomého recyklování odpadu vzešlo, že nejvíce třídí věková skupina 30-39 let, nejméně dvě krajní skupiny, tedy 12-19 let a 70-79 let. Jak už ale zaznělo v předchozí podkapitole, respondenti obecně v této otázce spíše inklinují k recyklaci.

Z těchto odpovědí dělených podle věkových skupin, je vidět, že cykloturistice se věnují především mladší lidé, kteří představují většinu všech respondentů. Je ale nutné podotknout, že ani starší lidé nezapomínají, a i když ne v takovém počtu, jako mladší, stále objevují krásy přírody a vítají aktivní odpočinek a sportovní aktivity. Je ale nutné říct, že dělení podle věku bohužel neukázalo velké rozdíly v oblasti ochrany životního prostředí.

5.2.2 Dělení podle místa pobytu

Dělení podle místa pobytu nám řekne, odkud jsou lidé, kteří se nejvíce zajímají o životní prostředí, nejvíce sportují, řekne nám, kde bydlí lidé, kteří mají v osobním vlastnictví jízdní kolo apod. Respondenti v této otázce vybírali kraj, ve kterém se zdržují většinu času, ne trvalý pobyt.

V první otázce, bylo nejvíce respondentů, kteří v poslední roce strávili dovolenou sportovními aktivitami (vodní turistika / **cykloturistika** / surfování) v ČR, z kraje Praha, Jihomoravského, Středočeského a Olomouckého kraje.

Vlastnictví jízdního kola se podobalo odpovědím v první otázce (s jednou odlišností). Pořadí krajů bylo v této otázce: první Jihomoravský kraj (580), druhý Moravskoslezský kraj (543), třetí Středočeský kraj (497) a následoval kraj Praha (469). Vítězství Jihomoravského kraje přisuzujeme množství cyklostezek nacházejícím se na tomto území, výborné propagaci a správě naučných cyklostezek, která je v tomto regionu vyhlášena. Nachází se zde množství vinných stezek a pro cykloturistiku v tomto regionu je přívětivé i počasí, které je slunečné s průměrnými vyššími teploty a podnebím, které je mírnější než ve zbytku České republiky.

V další otázce, která zjišťovala **sportovní aktivitu za posledních 12 měsíců**, opět figurovali respondenti z již zmíněných krajů, a to z Moravskoslezského (308), Jihomoravského (234), z kraje Praha (218) a ze Středočeského kraje (216). Z Královéhradeckého kraje (Krkonošský národní park se z velké části nachází právě na jeho území) vybralo tuto odpověď pouze 114 respondentů.

Na intenzitu **sportovní aktivity za posledních 6 měsíců** jsme, jak už víme, dostali neuspokojivý výsledek, že přibližně polovina lidí odpověděla možností nikdy, téměř nikdy. Procentuálně nejvíce respondentů, kteří sportují na denní bázi je z Karlovarského kraje, 3-4x za týden sportují nejvíce lidé z kraje Libereckého.

Již víme, že tvrzení, že **stav našeho životního prostředí je velmi vážný**, dalo za pravdu nejvíce respondentů. Možnost určitě ano vybralo procentuálně nejvíce dotazovaných v Praze, pro možnost spíše ano se procentuálně nejvíce respondentů rozhodlo v krajích Královehradeckém a Pardubickém.

Ohledně tvrzení, že se respondenti **zajímají o stav životního prostředí**, víme, že odpovědi korespondují s předchozí otázkou a odpovědi jsou spíše neutrální (ani ano, ani ne). Můžeme ale říci, že nejvíce se o stav životního prostředí starají lidé z Pardubického, Královehradeckého a Libereckého kraje.

Češi se dělí na dvě skupiny, kde jedna vědomě **recykluje** a druhá ne. Nejvíce recyklují v krajích Olomouckém, Libereckém, Karlovarském a Pardubickém, respektive alespoň toto vzešlo z výsledků odpovědí u této otázky.

V tomto dělení bylo nutné pracovat s procentuálními ukazateli, protože rozdělení podle krajů nebylo vyvážené. Nejvíce byly mezi respondenty zastoupené kraje: Praha, Středočeský, Moravskoslezský a Jihomoravský. To odpovídá i strukturálně počtu obyvatel jednotlivých krajů, jedná se totiž o kraje, které mají každý přes jeden milion obyvatel.⁶¹ Odpovědi ale nebyly vyhodnocovány na základě absolutních hodnot, ale na základě tzv. indexu, který zohledňuje i strukturální nevyrovnanost dotazovaných skupin.

⁶¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vydáváme: Katalog produktů. Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2016 [online]. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich>.

5.2.3 Dělení podle životního stylu

Skupiny, které se dělí podle životního stylu, byly popsány výše.

Na první otázku, jak strávili respondenti **dovolenou za posledních 12 měsíců**, nejvíce respondentů vybralo možnost *sportovní dovolená (vodní turistika / **cykloturistika** / surfování)* v ČR ze skupin vzdělaní, moderní a akční.

Procentuálně nejvíce respondentů vlastní **jízdní kolo** je ze skupin prarodinní, vzdělaní a akční. Velkou odchylkou je v této otázce skupina usedlí, jejich odpovědi jsou označeny červeně, což značí nedostatek nebo velmi nízké číslo odpovědí. Většina respondentů z této skupiny tedy nevlastní jízdní kolo, když se ale podíváme na porovnání s ostatními možnostmi v této otázce, zjistíme, že zcela průměrní jsou respondenti z této skupiny například v možnosti osobního vlastnictví *fotoaparátu klasického a hodinek*, naopak často plánují koupit řady vybavení v následujícím roce.

Na otázku které **sporty jste Vy osobně aktivně provozoval (a) v posledních 12 měsících**, vybralo možnost *cyklistika/cykloturistika*, nejvíce respondentů ze skupin akční, vzdělaní a moderní. Skupina prarodinní zaostávala jen nepatrně.

Na intenzitu **sportovní aktivity za posledních 6 měsíců** jsme, už víme, že respondenti (přibližně polovina) vybírali možnost nikdy, téměř nikdy. Nejsilnější skupiny, které se takto vyjádřily, byly usedlí, informovaní a konzumní, což odpovídá jejich popisu výše. Možnost méně často vybraly skupiny prarodinní, informovaní a konzumní. Možnost 1-2x za týden (3. nejčastější odpověď) vybraly skupiny akční, vzdělaní a moderní. Z této otázky a jejich odpovědí lze odvodit, resp. racionalizovat chování a výběr možností jednotlivých skupin. Skupiny usedlí a konzumní jsou většinou starší lidé, většinou s nižším sociálním zařazením, moc neutrácejí, naopak například skupiny akční a moderní se vyžívají ve sportovních aktivitách. Tato otázka, respektive odpovědi souvisí také s vlastnictvím jízdního kola (viz výše).

Nejvíce respondentů souhlasilo s tvrzením, že **stav životního prostředí** je velmi vážný (možností spíše ano). Tuto odpověď vybralo nejvíce respondentů, následováno možnostmi ani ano, ani ne. V těchto možnostech se skupiny svými odpověďmi vyrovnaly a proporcionálně odpovídali ve stejném množství. Zajímavostí ale je, že u možnosti určitě ne výrazně vyčnívala skupina akčních, tzn., že nejvíce z nich jich vybralo tuto možnost.

Na předchozí otázku logicky (i podobnými odpověďmi) následovala otázka, resp. tvrzení: **Zajímám se o stav životního prostředí**. Možnost ani ano, ani ne byla vybrána nejvíce

respondenty, následována možností spíše ano. Možnosti v rámci skupin byly vybírány poměrně rovnoměrně. Skupina informovaných (také spolu s akčními) se výrazně hlásí k podpoře životního prostředí tak, že pozitivně vyčnívala u odpovědi určitě ano a negativně u možnosti určitě ne – jen jeden respondent (z informovaných) vybral tuto možnost.

V oblasti **recyklace** se skupiny obecně vyjádřily spíše pozitivně (převládaly odpovědi určitě ano a spíše ano nad spíše ne a určitě ne), tedy pro třídění odpadků. Nejvíce třídí skupiny akčních, informovaných a prorodinných, nejméně naopak usedlí a nezávislí.

Z rozdělení podle životního stylu lze vyvodit, že více sportují (především provozují cykloturistiku) a více se zajímají o ochranu životního prostředí skupiny informovaných, vzdělaných, moderních a akčních. Naopak na druhé straně stojí skupiny usedlých, konzumních. Toto rozdělení je pravděpodobně způsobeno věkovým zařazením ve skupinách, jejich sociálním zařazením, ekonomickým statusem, možností/nemožností si pořídit jízdní kolo, obecně řečeno životním stylem. Je zajímavé vidět, že tyto skupiny a jejich chování a výsledné vybrané odpovědi odpovídají jejich zařazení.

6. Dotazníkové šetření

V této kapitole bude představen výzkum diplomové práce. Autorka se rozhodla pro kombinaci podkladů, které jí pomohou dosáhnout cíle práce. Jedním z nich je dotazníkové šetření, které je vytvořeno v online formě za použití nástroje **Google Forms**. Z velké části se autorka snažila kopírovat dělení respondentů podle již zmíněného výzkumu MML-TGI. Dotazníkové šetření bylo zahájeno 11. března 2018 a ukončeno 10. dubna 2018. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 128 respondentů. Respondenti, kteří nevykonávali cyklistickou činnost posledním roce a zároveň nebyli na území Krkonošského národního parku v posledním roce v rámci cyklovýletu, byli z analýzy odpovědí automaticky vyřazeni.

6.1 Charakteristika respondentů

Charakteristika respondentů odpovídala hodnotám ze sekundárního výzkumu MML-TGI. Otázky byly také přizpůsobeny výzkumu, aby bylo možné porovnat hodnoty z obou výzkumných metod. Dotazník byl distribuován online formou se stručným popisem⁶², aby respondenti ještě předtím, než začnou dotazník vyplňovat, věděli, zda jsou cílovou skupinou. Dotazník byl rozeslán v první řadě na vytipované sportovce (cyklisty především) v autorčině okolí, dále na všechny dostupné kontakty autorky s žádostí o sdílení. Dotazník byl také umístěn na stránce skupiny **Cyklistika pro radost** (2,2 tisíce členů) na sociální síti **Facebook** a na podobných, sportovně zaměřených stránkách, aby na něj odpovídali ti správní respondenti.

Kritéria:

- Pohlaví respondentů
- Věková kategorie respondentů
 - Kategorie: 12-19, 20-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60-69, a 70-79 let
- Místo bydliště – respondenti vybírají kraj, ve kterém se zdržují většinu svého času v průběhu roku

⁶² Příloha 3 – dotazníkové šetření.

6.2 Výzkumná část

Níže jsou uvedeny oblasti, na které autorka cílila při dotazování respondentů v rámci dotazníkového šetření. Otázky jsou zaměřeny na postoj respondentů k životnímu prostředí a jeho ochraně, vybavenosti domácnosti (jestli vlastní jízdní kolo) a sportovní aktivitě respondentů v poslední době v dané oblasti (KRNAP).

- Životní prostředí – na tyto otázky respondenti odpovídali škálově (určitě ano, spíše ano, ani ano ani ne, spíše ne, neuvedeno)
 - Stav našeho životního prostředí je velmi vážný
 - Zajímám se o stav životního prostředí
 - Vědomě se snažím recyklovat
- Cyklistická vybavenost
 - Vlastnictví jízdního kola
 - Pokud respondenti vlastní kolo, byli dotazováni na jeho typ a měli na výběr z těchto možností: horské kolo, krosové kolo, trekkingové kolo, silniční kolo, BMX nebo freestyle kolo, sjezdové kolo, jiné.
- Sportovní aktivita za poslední rok – tato sekce má za cíl rozdělit respondenty, kteří autorku v tomto výzkumu nejvíce zajímají a na ty, kteří pro výzkum nejsou zajímaví. Tyto dvě následující otázky měli uzavřený charakter a lze na ně odpovědět pouze ano a ne. Pokud respondenti odpověděli na jednu z těchto otázek „ne“, jejich dotazník byl odeslán bez nutnosti dalších odpovědí.
 - Za poslední rok jsem provozoval/a cyklistiku (cykloturistiku)
 - Za poslední rok jsem navštívil/a KRNAP v rámci cyklovýletu
- KRNAP
 - Kolikrát za poslední rok jste navštívili KRNAP? (v rámci cyklovýletu)
 - Respondenti měli na výběr z možností: jen 1x, 1 - 5x, 5 - 10x, jiná (nutnost vyplnění textového pole)
 - Jaká je běžně Vaše průměrná útrata na osobu na den (na následující služby: Ubytování, stravování a občerstvení, servis kol, půjčovna kol, průvodcovské

služby, nákup suvenýrů, nákup map, průvodců, doprava (MHD, vlak apod.), kulturní, sportovní, zábavní zařízení, informační centrum) při návštěvě KRNAP?

- Respondenti měli na výběr z možností: do 200 Kč, 201 – 500 Kč, 501 – 1000 Kč, 1001 Kč a více, jiná (nutnost vyplnění textového pole)
- Jeli jste někdy po Labské stezce? (na území KRNAP)
 - Labská stezka je blíže představena a zběžně popsána (respondenti, kteří ji navštívili v posledním roce by podle popisu a přiložené fotografie, měli poznat a vzpomenout si, zda ji navštívili či ne)
 - Uzavřená odpověď – ano či ne
- Pokud Labskou stezku (na území KRNAP) neznáte, či jste po ní nejeli, co by vás přesvědčilo, abyste ji navštívili?
 - Na tuto otázku měli respondenti možnost odpovědět vlastními slovy. Otázka nebyla povinná, takže ji dotazovaní mohli přeskočit.
- Stezka na území KRNAP nemá stejné označení jako na zbytku její trasy. Vadí Vám to? (Vysvětlení: Na území KRNAP (cca 20 km) musíte vystřídat minimálně 3 trasy (CT K13, CT K10B, CT K10), na zbytku trasy v ČR (cca 340 km) je značení jednotné - cyklotrasa č. 2)
 - Zde měli respondenti možnost ze čtyř možností, a to: Ano, vadí mi to, Ne, nevadí mi to, Je mi to jedno a Jiná s volitelným textovým polem.
 - Otázka nebyla povinná.
- Uvítali byste jednotné značení stezky na území KRNAP?
 - Jako v předchozí otázce, respondenti měli stejné možnosti pro odpověď.
 - Otázka nebyla povinná.

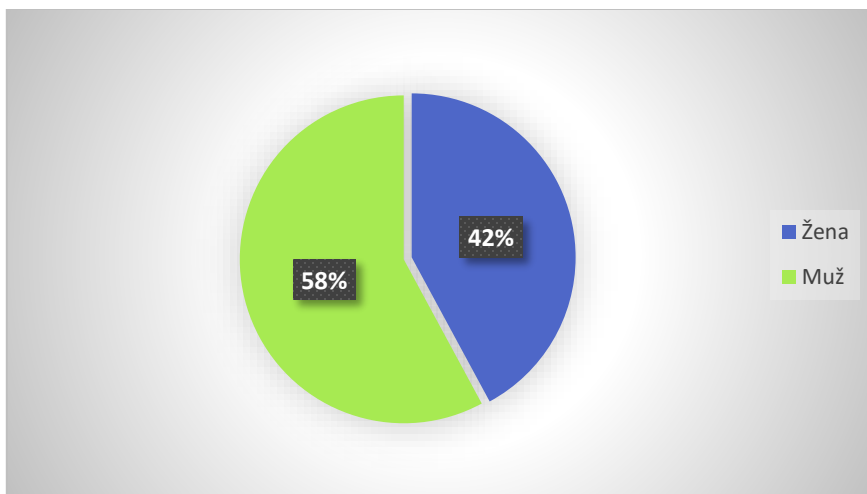
Všechny otázky z dotazníkového šetření i úvodní text je k nahlédnutí v Příloze 3.

6.3 Analýza odpovědí z dotazníkového šetření

Jak již bylo řečeno, dotazník byl dostupný a otevřený veřejnosti pro vkládání odpovědí v období od 11. března do 6. dubna 2018 a odpovědělo na něj 128 respondentů. Některé odpovědi bohužel musely být z dotazníku vyřazeny, hlavně z toho důvodu, že se nejednalo o cílovou skupinu. Jednalo se hlavně o ty respondenty, kteří v posledním roce neprovozovali cyklistiku/cykloturistiku a zároveň ty, kteří nenavštívili Krkonošský národní park v průběhu posledního roku na kole. Finální počet respondentů, i po aktivním rozesílání dotazníku po cyklistech z autorčina okolí, byl 57. Nízký počet získaných odpovědí může mít za následek zkreslení informací a nemožnost správně interpretovat skutečný stav. Přesto jsou výsledky dotazníkového šetření uvedeny níže.

Z finálního počtu respondentů se dotazníkového šetření zúčastnilo 24 žen a 33 mužů. Procentuálně to odpovídá 42 % žen a 58 % mužů. V tomto počtu jsou již vytřídění ti respondenti, kteří aktivně jezdí na kole alespoň jednou do roka. Když je toto rozdělení porovnáno s výsledky MML-TGI výzkumu, jsou vidět podobné znaky, tedy, že cyklistice/cykloturistice se obecně věnuje více mužů než žen.

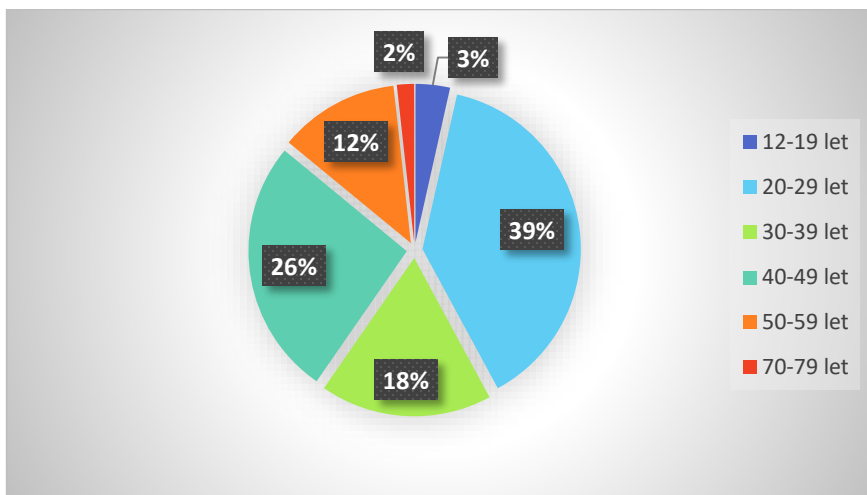
Graf 2 - zastoupení mužů a žen v dotazníkovém šetření

Zdroj 8: data z dotazníkového šetření, vlastní zpracování

Věkové rozdělení aktivních cyklistů se také podobalo výsledkům z MML-TGI výzkumu. Největší skupinou cyklistů byli respondenti z věkové kategorie 20-29 let (39 %), druhou nejvíce zastoupenou věkovou skupinou byli respondenti mezi 40-49 lety (26 %) a třetí nejpočetnější byli respondenti mezi 30-39 lety (18 %). Ostatní věkové skupiny tvoří dohromady jen 17 % oproti 83 %, které tvoří zmíněné první tři skupiny.

Graf 3 - věkové rozložení respondentů dotazníkového šetření

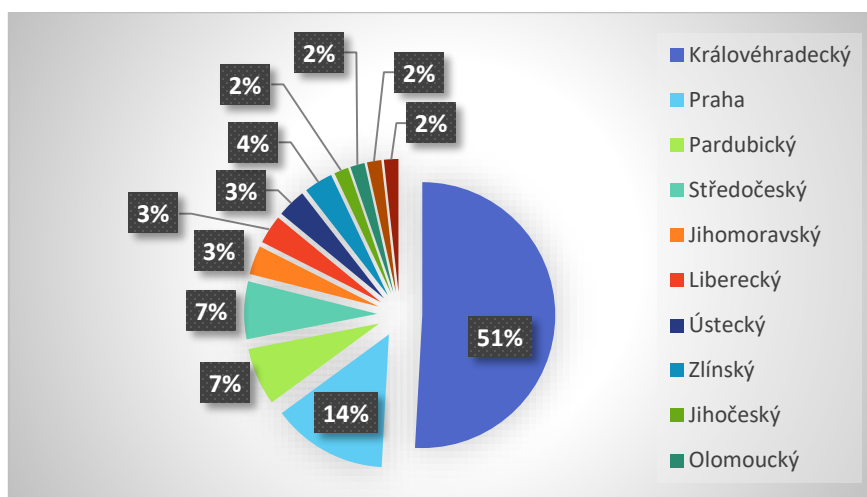

Zdroj 9: data z dotazníkového šetření, vlastní zpracování

Nejvíce respondentů se zdržuje po většinu roku v Královehradeckém kraji (viz graf č. 4 níže), to je podle autorky zapříčiněno tím, že z tohoto kraje pochází (a dotazník vyplňovali především sportovci, kteří jsou také z dané oblasti). Výsledky této otázky tedy mohou být ovlivněny touto skutečností, na druhou stranu se jedná o kraj, na jehož území se nachází Krkonošský národní park (park se rozkládá také na území Libereckého kraje).

Druhým nejpočetnějším zastoupeným krajem je hlavní město Praha. Stejně zastoupení měl Pardubický a Středočeský kraj. Ostatní kraje se počtem respondentů vyrovnaly. Jeden respondent tráví většinu roku mimo Českou republiku. V porovnání s výsledku výzkumu MML-TGI se výsledky z dotazníkového šetření ani zdaleka nepodobají. Je to způsobeno tím, že ani oslovení lidé, nebyli rovnoměrně rozděleni podle krajů a jejich rozdělení je tedy neproporcionální. Navíc byli osloveni primárně osoby právě z Královehradeckého kraje.

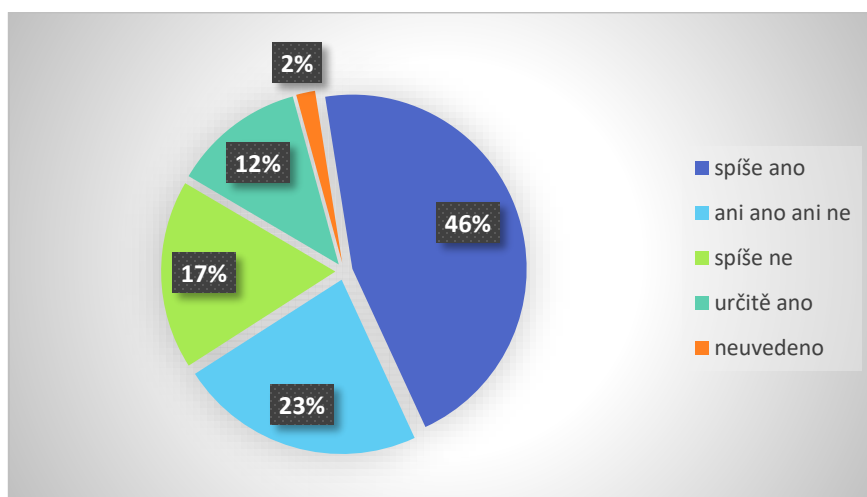
Graf 4 - Bydliště respondentů

Zdroj 10: data z dotazníkového šetření, vlastní zpracování

Téměř polovina respondentů (46 %) odpověděla „spíše ano“ na tvrzení, že stav našeho životního prostředí je vážný. K nim se připojila ještě skupina 12 % respondentů, která odpověděla „určitě ano“. Dohromady představují 58% většinu respondentů. 17 % respondentů odpovědělo, že stav životního prostředí vážný není a 14 % se nemohlo rozhodnout nebo se k tomuto tvrzení nechtělo vyjádřit vůbec. Když porovnáme výsledky MML-TGI výzkumu, zjistíme ale, že rozdělení mužů a žen při výběru odpovědí „určitě ano“ a „spíše ano“ je rovnoměrné. Ženy tedy v tomto případě nemají výrazně odlišný názor na životní prostředí, jejich názor se naopak dost podobá tomu mužskému.

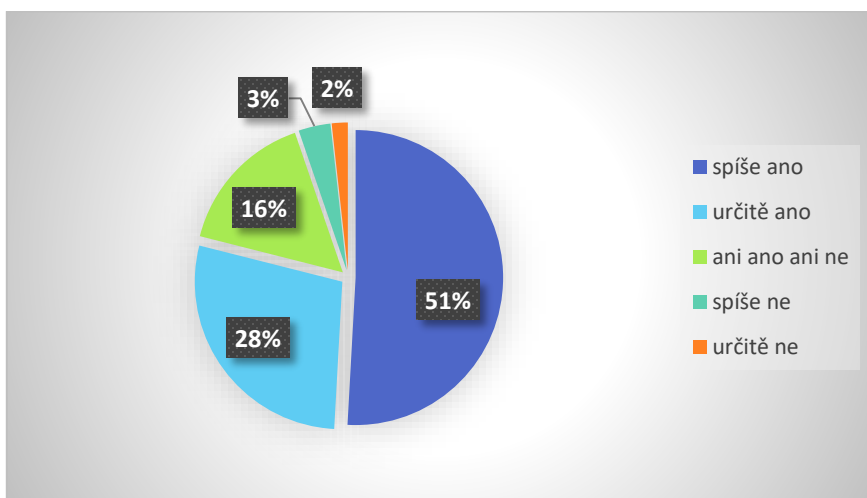
Graf 5 - Stav našeho životního prostředí je velmi vážný

Zdroj 11: data z dotazníkového šetření, vlastní zpracování

Další otázka, týkající se opět životního prostředí, víceméně získala podobnou strukturu odpovědí jako ta předchozí. Respondenti byli konfrontováni s tvrzením „zajímám se o stav životního prostředí“. Jak je viditelné z grafu níže, 51 % respondentů vybralo odpověď „spíše ano“ a 28 % odpovědělo „určitě ano“. To je více než $\frac{3}{4}$ respondentů, kteří se zajímají o stav životního prostředí. Je to více „pozitivních“ odpovědí než v předchozí otázce, to znamená, že i ti, co si nemyslí, že je stav životního prostředí velmi vážný, se zajímají a chrání životní prostředí.

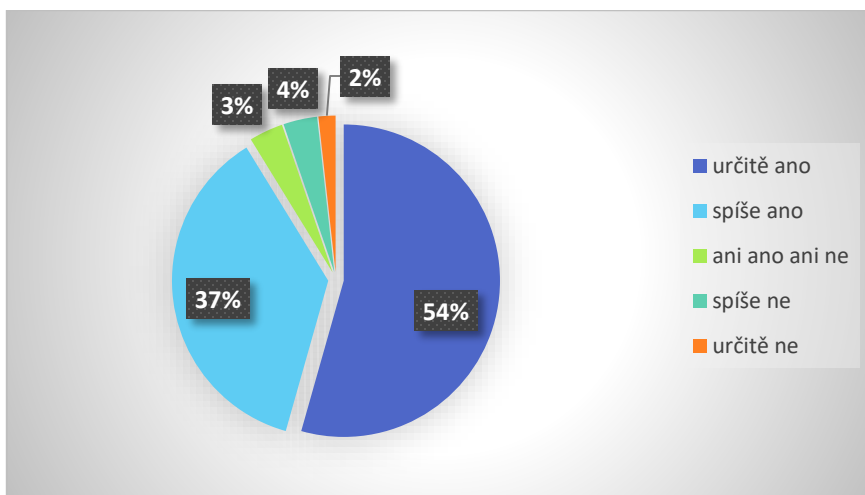
Graf 6 - Zajímám se o stav životního prostředí

Zdroj 12: data z dotazníkového šetření, vlastní zpracování

Další otázkou, respektive tvrzením, ke kterému měli respondenti vybrat svůj názor, bylo tvrzení „vědomě se snažím recyklovat“. 54 % respondentů vybralo odpověď „určitě ano“ a 37 % vybralo „spíše ano“. Dohromady tedy třídí 91 % respondentů dotazníkového šetření. Pokud se podíváme na vývoj této a předchozích dvou otázek, dojdeme k závěru, že i lidé, kteří si myslí, že stav životního prostředí není velmi vážný a ani se nezajímají o stav životního prostředí, přiznávají, že třídí svůj odpad.

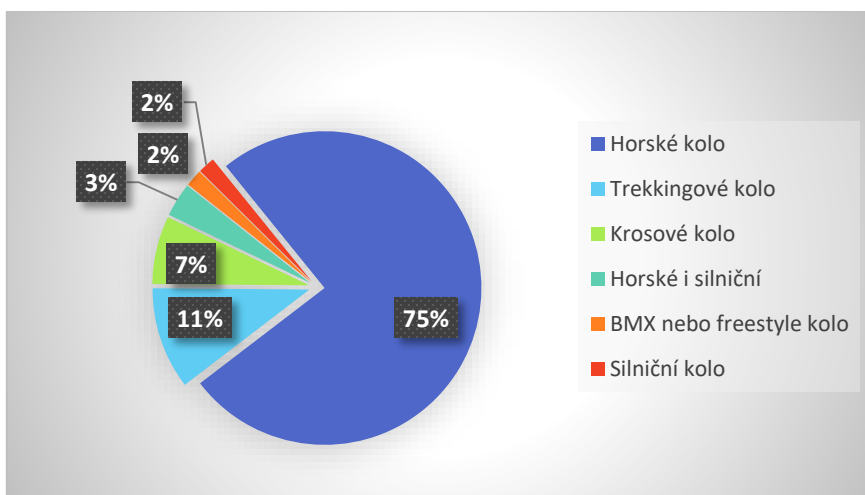
Graf 7 - Vědomě se snažím recyklovat

Zdroj 13: data z dotazníkového šetření, vlastní zpracování

Všichni finální respondenti, tedy ti, kteří za minulý rok alespoň jednou provozovali sportovní (cyklistickou) aktivitu a alespoň jednou navštívili na kole Krkonošský národní park, až na jednoho, vlastní alespoň jedno jízdní kolo. Někteří vlastní dokonce více jízdních kol a střídají je podle náročnosti terénu nebo povrchu. V grafu níže můžeme vidět, které typy jízdních kol vlastní respondenti nejvíce. Jak je očividné, naprostá většina respondentů vlastní horské kolo, (někdy také MTB – mountain bike) které se hodí spíše do terénu, na nezpevněné cesty, do hor. Druhou příčku obsadilo kolo trekkingové, které se hodí jak do města, tak na lehké projíždky přírodou. A třetí místo ovládlo kolo krosové, které je určeno především do lehkého terénu, ideální na zpevněné asfaltové cesty.

Graf 8 - Typy jízdních kol respondentů

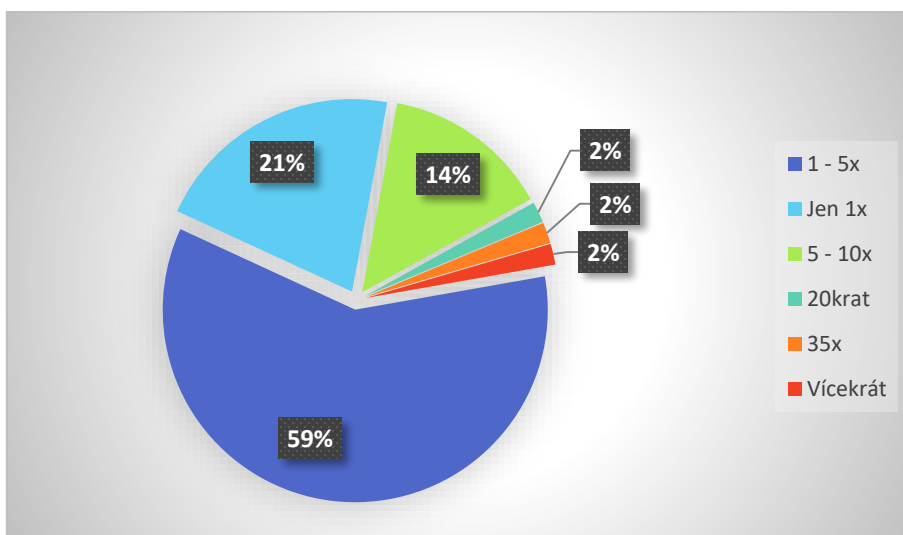

Zdroj 14: data z dotazníkového šetření, vlastní zpracování

Na následující 2 otázky museli respondenti odpovědět ano, jinak by byl dotazník automaticky ukončen a nenabídl jim další otázky. Byly to otázky, respektive tvrzení: „*Za poslední rok jsem provozoval/a cyklistiku (cykloturistiku)*“ a „*Za poslední rok jsem navštívil/a KRNAP v rámci cyklovýletu*“.

Následně bylo zjišťováno, kolikrát za posledních 12 měsíců navštívili respondenti Krkonošský národní park v rámci cyklovýletu. Respondenti nejčastěji vybírali možnost 1 – 5x, jak je vidět z grafu níže. Druhou nejčastější odpovědí bylo „jen 1x“. Jak je viditelné z grafu, mezi respondenty se našli i nadšení horští cyklisté/cykloturisté, kteří Krkonošský národní park navštěvují pravidelně a za rok ho navštívili více než 20x.

Graf 9 - Návštěva KRNAP v rámci cyklovýletu za posledních 12 měsíců

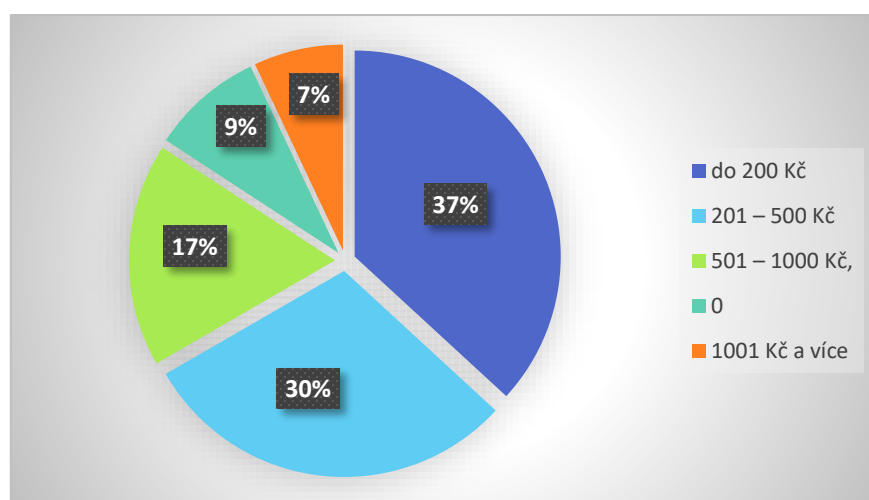
Zdroj 15: data z dotazníkového šetření, vlastní zpracování

Dále byli respondenti dotazováni na průměrnou denní útratu na osobu. Jednalo se o náklady vynaložené na tyto služby: ubytování, stravování a občerstvení, servis kol, půjčovna kol, průvodcovské služby, nákup suvenýrů, nákup map, průvodců, doprava (MHD, vlak apod.), kulturní, sportovní, zábavní zařízení, informační centrum. Předpokládá se, že pokud by se jednalo o dvoudenní a vícedenní pobyt (s noclehem), částky by jistě přesáhla 500 Kč (ubytování a strava). Jak je vidět z grafu níže, většina respondentů vybrala právě možnosti 0 Kč (9 %), do 200 Kč (37 %) a 201 – 500 Kč (30 %), dohromady 76 %, což potvrzuje, že se jednalo převážně o jednodenní výlety. To samozřejmě souvisí i s tím, že většina respondentů je z Královéhradeckého kraje, tudíž i kdyby se jednalo o vícedenní pobyt, mohou využívat vlastní ubytování. Na útratu na jednotlivé služby respondenti nebyli v dotazníkovém šetření dotazováni. Lze ale říci, že pokud nezůstávali na území Krkonošského národního parku

přes noc, většina vynaložených financí putovala do stravovacích služeb. Protože byly respondentům nabídnuty intervalové varianty odpovědí, při výpočtu bylo počítáno s průměrnou částkou uprostřed daného intervalu a u okrajových variant s krajními hodnotami těchto intervalů. Pro interval „do 200 Kč“ to byla hodnota 200 Kč, pro interval „201 – 500 Kč“ to bylo 350 Kč, pro interval „501 – 1000 Kč“ 750 Kč a pro interval „1 000 Kč a více“ to byla částka 1 000 Kč. Po dosazení hodnot do vzorce pro vážený průměr byl následující výsledek:

$$\text{Průměrná denní útrata} = [(0 \times 0,9) + (200 \times 0,37) + (350 \times 0,30) + (750 \times 0,17) + (1000 \times 0,07)] = 379,89 \text{ Kč.}$$

Graf 10 - Průměrná denní útrata na osobu

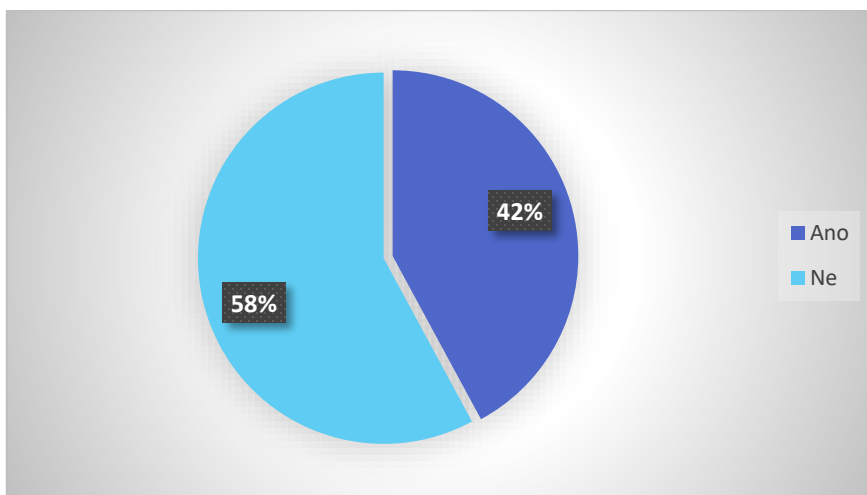

Zdroj 16: data z dotazníkového šetření, vlastní zpracování

Další otázka zjišťovala, zda respondenti, kteří navštívili Krkonošský národní park na kole, někdy jeli po Labské stezce na území národního parku (od pramene Labe do Vrchlabí). Je zajímavé, že více než polovina na tuto otázku odpověděla negativně. Na druhou stranu Krkonošský národní park je velmi rozsáhlý a právě z Horních Míseček k prameni Labe je cesta tzv. slepá, tzn., že se cyklisté musí vrátit zpět po stejné cestě, po které přijeli. To by mohlo řadu cyklistů odlákat od této varianty cyklovýletu.

Odpověď na otázku, proč respondenti, kteří v Krkonoších už na kole byli, ale nikdy nenavštívili Labskou stezku nebo o ní ani nikdy neslyšeli, poskytl prostor pro osobní vyjádření respondentů. Ti byli požádáni, co by je přimělo k tomu, aby ji navštívili. Většina těch, co na tuto nepovinnou otázku odpověděla, zmiňovala lepší propagaci (protože o stezce slyšeli z dotazníkového šetření poprvé). Někteří zmínili i více zajímavostí na trase. To by se dalo vyřešit například naučnou stezkou či odpočívadly s vyhlídkami.

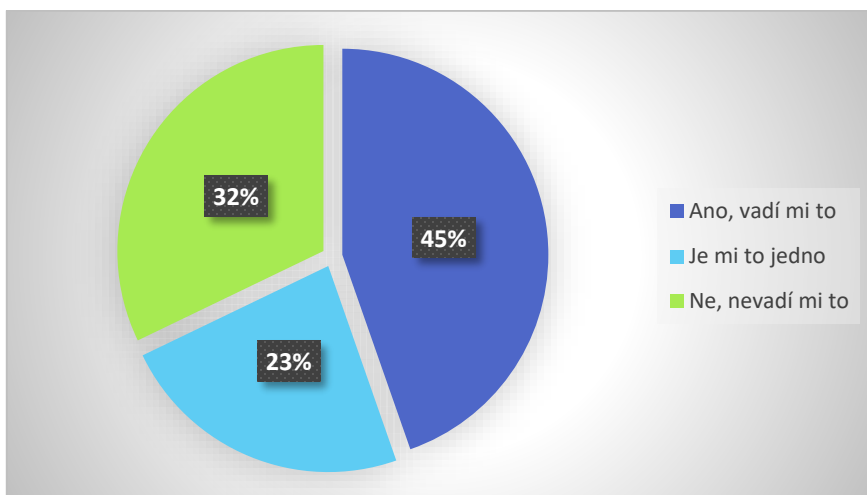
Graf 11 - Sjezd Labské stezky na území KRNAP

Zdroj 17: data z dotazníkového šetření, vlastní zpracování

Další otázka poskytla odpovědi na otázku, zda respondentům vadí, že ač má Labská stezka od Vrchlabí až po německé město Cuxhaven stejné označení (č. 2), na území Krkonošského národního parku musí cyklisté využít několika cyklostezek s jiným označením. Z grafu vyplývá, že téměř polovině respondentů (45 %) tato skutečnost vadí. Přibližně jedné třetině respondentů (32 %) tato skutečnost nevadí a zbylým 23 % je to jedno. Někteří respondenti k této otázce dokonce dopsali, že „je to škoda, že když už celý úsek má stejné označení, proč jen tady se stezka značí jinak“.

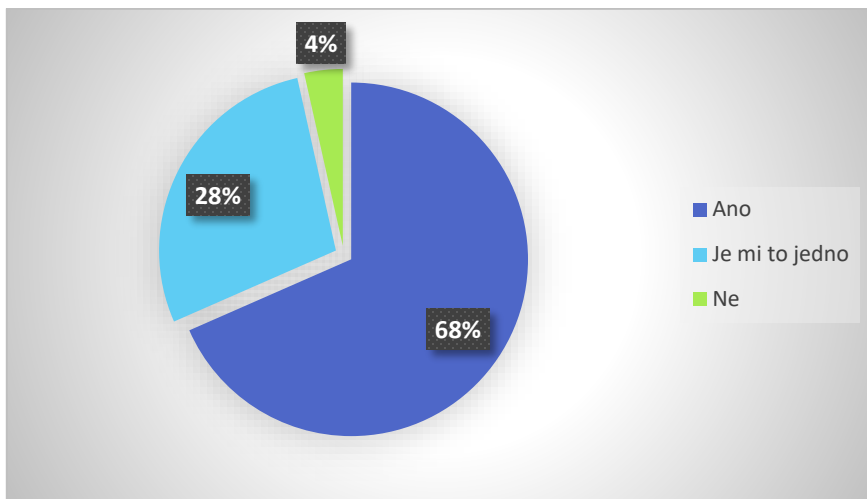
Graf 12 - Vadí vám nejednotné označení Labské stezky na území KRNAP?

Zdroj 18: data z dotazníkového šetření, vlastní zpracování

U následující otázky lze vidět vývoj stejného tématu z otázky předešlé. Ta se snažila zjistit, jestli by respondenti uvítali jednotné značení Labské stezky i na území Krkonošského národního parku. I ti respondenti, kteří na minulou otázku odpověděli „je mi to jedno“ nebo „ne, nevadí mi to“, na tuto otázku odpověděli (alespoň část z nich) pozitivně, tedy, že by uvítali jednotné označení stezky. Pozitivně na tuto otázku odpovědělo 68 % respondentů, negativně jen 4 %. Neutrální odpověď zanechalo 28 % respondentů.

Graf 13 - Uvítali byste jednotné značení na celé trase Labské stezky?

Zdroj 19: data z dotazníkového šetření, vlastní zpracování

Respondenti měli v dotazníkovém šetření také možnost sdělit, co se jim v Krkonošském parku nelíbí, jakou změnu by uvítali. Řada respondentů, která možnost vyjádřit svůj názor využila, sdělila, že by uvítala otevření více tras cyklistům a lepší propojení cyklotras. Na území Krkonošského národního parku je podle respondentů množství asfaltových cest, které jsou otevřené jen pro pěší. Někteří by byli také pro otevření a zpřístupnění i dalších nezpevněných cest pro cyklisty.

6.4 Shrnutí

Je nutné uvést, že dotazníkové šetření nemá zcela vypovídací hodnotu. Ať už z důvodu, že shromážděných odpovědí bylo celkem jen 57, nebo z toho důvodu, že velká většina respondentů byla z jednoho kraje a nedá se tak říct, že se by jednalo o reprezentativní vzorek zastoupený v každém kraji rovnoměrně. Tento fakt následně ovlivnil i odpovědi v otázce průměrných výdajů na den na osobu. Z těch lze usoudit, že se ve valné většině jednalo o jednodenní turisty. Překvapivě ale data z dotazníkového šetření ve většině případů odpovídala výsledkům analýzy výzkumu MML-TGI. Pro autorku byl překvapující počet cyklistů, kteří navštívili Krkonošský národní park i několikrát, a ani jedno nenavštívili Labskou stezku, někteří o ni ani nikdy předtím neslyšeli. Nakonec, když měli respondenti prostor pro vyjádření svého názoru, doporučovali otevření více stezek pro cyklisty, lepší propagaci Labské stezky a také se shodli na jednotném označení Labské stezky po celé její délce.

7. Analýza dat ze sčítačů v Krkonošském národním parku

V této kapitole je uvedena analýza dat ze sčítačů umístěných na území Krkonošského národního parku. Správa Krkonošského národního parku ve spolupráci s Nadací Partnerství návštěvníky parku sčítá a uchovává údaje o návštěvnosti již od roku 2011. Výsledky monitoringu však nejsou veřejně dostupné, ani se nijak nekomunikují ven z organizace. Správa vyhodnocuje získaná data jen pro vlastní interní potřeby.

Jak již bylo řečeno, Nadace Partnerství vždy ve spolupráci s místní správou provádí monitoring vytiženosti jak pěších tak cyklistických tras. Ke sčítání pěších a cyklistů na cyklostezkách využívá Nadace Partnerství/správa Krkonošského národního parku automatické sčítače **Eco-counter**. Tyto sčítače vynikají přesností sčítání, záznamem směru pohybu a odolností proti vodě a prachu. Umí také odděleně sčítat cyklisty, pěší a automobily. Data ze sčítačů lze stahovat dálkově přes GSM a ke kvalitní analýze dat (až v úrovni hodin). V České republice jsou těmito sčítači vybaveny mimo Krkonošského národního parku ještě národní park České Švýcarsko a Baťův kanál.⁶³

V zaslaném interním materiálu o sčítačích na území parku, správa parku doporučuje pracovat pouze s daty od začátku května do konce října, v nižších polohách nebo při přízni počasí s daty od začátku dubna do konce listopadu. V prosinci a lednu (obecně v zimních měsících) dochází k započítávání jiných dopravních prostředků (například sněžných skútrů). Proto byly po prostudování dat a také průměrných měsíčních teplot odstraněny z analýzy data z ledna, února, března a prosince.

Měřiče (sčítače) cyklistů jsou zabudované v zemi a vyzařují elektromagnetické pole. V okamžiku průjezdu kola (kovového jednostopého předmětu) se elektromagnetické pole naruší a sčítač zaznamená průjezd. Nemělo by se stát, že by sčítač cyklistů zaznamenal pěší nebo auta a naopak. V zařízení jsou totiž nastaveny i jiné atributy, například rychlost. Pokud by například přes měřicí pás prošel cyklista vedoucí kolo, sčítač ho nezapočítá. Další chyba sčítání nastane, pokud jedou kola v těsné blízkosti za sebou a sčítač může místo dvou jízdních kol započítat jen jedno. Tyto odchylky jsou ale minimální.⁶⁴

⁶³ Šetná turistika a cykloturistika: Sčítání cyklistů a pěších. Nadace Partnerství [online]. [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.nadacepartnerstvi.cz/Setna-turistika-a-cykloturistika/Scitani-cyklistu-a-pesich>.

⁶⁴ ZELT Greenways - Bicycle Counter: System Overview [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://eco-compteur.com/en/products/zelt-range/greenways-zelt>.

7.1 Umístění a počet sčítačů

Na území národního parku se nachází okolo 27 sčítačů, které měří různé typy pohybů u různých objektů – některé měří jen cyklisty, jiné jen pěší, jiné i automobily nebo jejich kombinace. Pouze 5 z nich ale měří cyklistický provoz na stezkách. Naštěstí pro tuto práci se 2 z nich nachází přímo na trase Labské stezky, a to:

- na rozcestí U čtyř pánů v blízké vzdálenosti od Labské boudy,
- nedaleko mohyly lyžařů Bohumila Hanče a Václava Vrbaty.

Třetí sčítač se nachází v těsné blízkosti Horních Míseček, ale bohužel se nachází pár set metrů od Labské stezky. V analýze byl ponechán pro srovnání s přechozími dvěma sčítači. Čtvrtý a pátý sčítač jsou umístěny u chaty Výrovka ve východní části Krkonošského národního parku.

7.2 Data ze sčítačů

Data ze sčítačů na území Krkonošského národního parku poskytl pan Ing. Luboš Kala z Nadace Partnerství společně s panem Mgr. Vojtěchem Zavadilem, Mgr. Martinem Erlebachem a Ing. Přemyslem Janatou, Ph.D. ze správy Krkonošského národního parku. K poskytnutí dat bylo zapotřebí získat od správy Krkonošského národního parku povolení k výzkumu a podepsat smlouvu o výzkumu. Poskytnutá data mohou být podle podepsané smlouvy použita jen ke studijním účelům a jako podklady pro závěrečné práce.

Poskytnutá data byla ve formátu hodinových záznamů (součtů cyklistů za časový úsek) od 1. září 2011 do 30. listopadu 2017 z každého sčítače. Pro zobrazení přesné polohy sčítačů bylo zapotřebí speciálního programu **ArcGIS Desktop**, který umožňuje vložit vrstvu se souřadnicemi na podkladovou mapu a tak zobrazit přesnou polohu (tzv. tvorba kartografických výstupů).

Sčítače umístěné na chatě Výrovce byly z celkové analýzy vyřazeny, protože kvůli své poloze pro tuto práci nemají valný význam. Je ale potřeba zmínit, že data z těchto dvou sčítačů byla zpravidla vždy vyšší než ta, která se níže budou rozebírat dopodrobna. Podle autorky je to způsobeno hlavně tím, že v okolí chaty Výrovky vede větší množství cyklostezek a území nabízí větší množství kombinací tras pro cyklisty. Data ze sčítače na Horních Mísečkách byla nakonec také zpracována především kvůli blízkosti lokace sčítače vůči trase Labské stezky. Z mapy (Příloha č. 4) je ale vidět, že sčítač je opravdu mimo Labskou stezku, to je potom vidět

i na datech ze sčítače, ty jsou oproti dvěma na trase mnohem vytíženější než ten, který je umístěný na Horních Mísečkách.

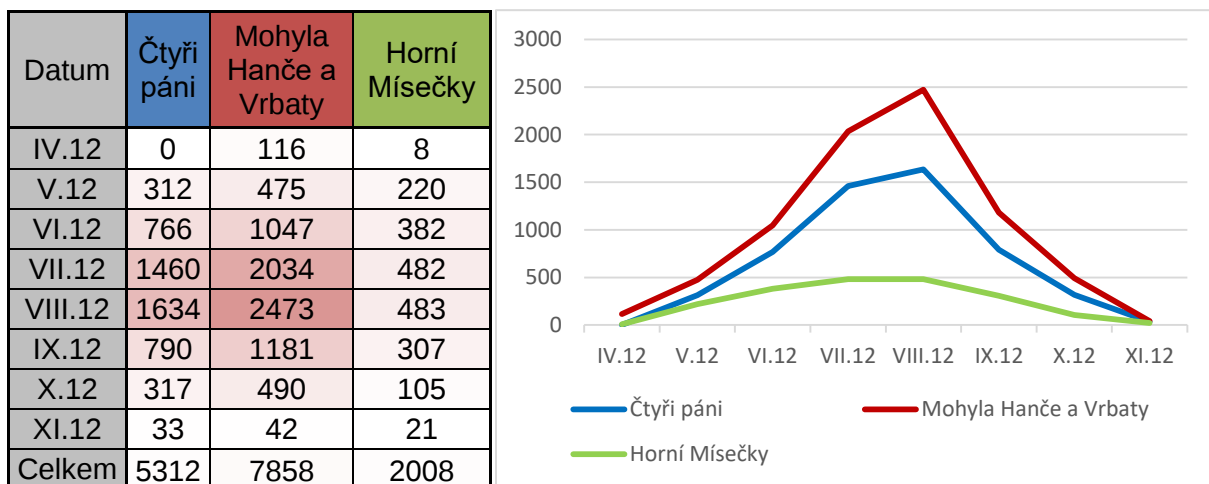
Jen při zběžném prvním pohledu na data je zřejmá výrazná sezónnost s velkými pauzami mezi aktivními (letní měsíce) a pasivními obdobími (zimní měsíce). Tato skutečnost není nijak překvapující. Cyklistika, resp. cykloturistika je sezónní záležitost, v oblasti Krkonošského národního parku jsou navíc klimatické podmínky jedny z nejdřsnějších v České republice. Sníh se na území Krkonoš drží někdy až do května a zima tady začíná zpravidla již v průběhu října. V tom se toto území teplotně liší například od teplejší oblasti středočeského kraje, kde cyklistická/cykloturistická sezóna začíná zpravidla mnohem dříve.

Data poskytnutá správou Krkonošského národního parku byla zaslána v nejvyšším časovém rozlišení, tedy na jednotlivé hodiny, dny a roky. Takto dělená data byla vcelku nepřehledná a nicneříkající. Autorka nejdříve zpracovala měsíční souhrny do celkového přehledu (září 2011 – listopad 2017) a následně je rozdělila na jednotlivé roky, počínaje rokem 2012, protože z roku 2011 byla data jen za poslední čtyři měsíce. Nejvyšší hodnoty ze sčítačů je možné vidět v tabulkách v tmavě červených polích, které se mění s klesajícími hodnotami až na bílou barvu.

7.2.1 Rok 2012

Z dat za rok 2012 lze vyčíst, že nejvyšší cyklistická/cykloturistická sezóna byla na přelomu července a srpna. V těchto měsících navštívilo oblast Labské stezky na kole přes dva tisíce cyklistů (sčítač u mohyly Hanče a Vrbaty). Jak je také vidět z dat a z grafu, v číslech se objevuje jistý trend. Data ze všech sčítačů rostou a klesají ve stejnou dobu (s nejvyšším bodem v srpnu), jen s jiným koeficientem, a to tak, že nejvíce cyklistů/cykloturistů projíždí okolo mohyly Hanče a Vrbaty, druhé místo v počtu cyklistů/cykloturistů drží sčítač na rozcestí U čtyř pánů a třetí je sčítač umístěn na Horních Mísečkách. Z grafu níže je také vidět, že značně vysoký počet cyklistů/cykloturistů zavítal do Krkonošského národního parku ještě v říjnu. To nejspíše způsobily nadprůměrné teploty v Královéhradeckém a Libereckém kraji, které průměrně dosahovaly až 5°C⁶⁵ a byly téměř dvojnásobné oproti dlouhodobému normálu teploty vzduchu za období 1981-2010.

Tabulka 2 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2012 Graf 14 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2012

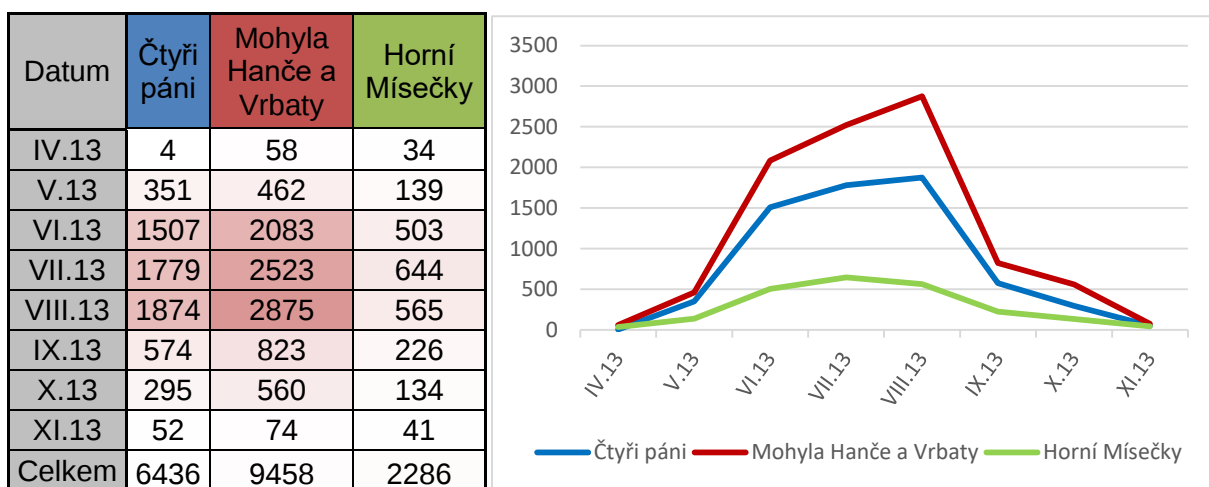
Zdroj 20 (tabulka, graf): data KRNP, vlastní zpracování

⁶⁵ Územní teploty v roce 2012. Český hydrometeorologický ústav [online]. [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/uzemni-teploty#>.

7.2.2 Rok 2013

V porovnání s rokem předcházejícím, navštívilo národní park a speciálně tuto oblast na kole téměř o dva tisíce návštěvníků více. Z grafu níže lze také vidět rozdílné rozložení návštěvnosti. Tento rok nebyla cyklistická sezóna delší, ale počet cyklistů byl celkově vyšší, dokonce dvojnásobný např. v měsíci červnu. Naopak sezóna skončila dost radikálně v září, ve kterém byla oproti předešlému roku v tomto měsíci návštěvnost přibližně o čtvrtinu nižší. Když se podíváme na průměrné teploty v září 2013⁶⁶ v Královehradeckém a Libereckém kraji, zjistíme, že v obou krajích, a víceméně na území celé České republiky, byly v tomto měsíci podprůměrné teploty. Podobně jako v předešlém roce, sčítač na Horních Mísečkách zaznamenal nejnižší hodnoty cyklistů/cykloturistů z těchto třech sčítačů. Je to možná způsobeno tím, že neleží na trase Labské stezky, a není proto vytížený.

Tabulka 3 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2013 Graf 15 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2013

Zdroj 21 (tabulka, graf): data KRNAP, vlastní zpracování

⁶⁶ Územní teploty v roce 2013. Český hydrometeorologický ústav [online]. [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/uzemni-teploty#>.

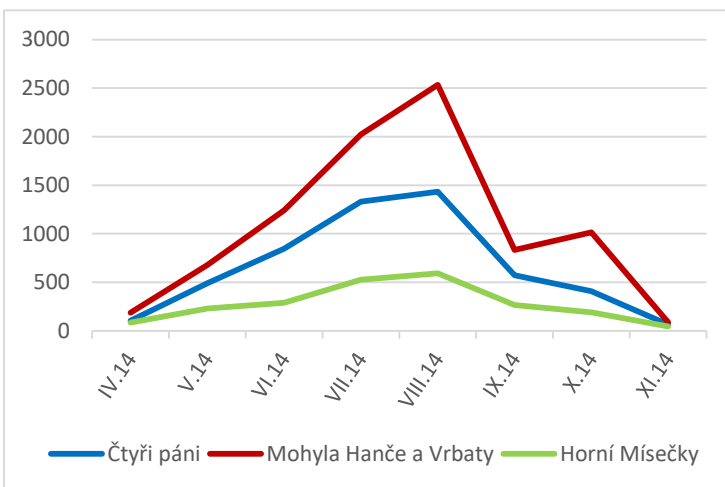
7.2.3 Rok 2014

Rok 2014 se vizuálně, až na měsíc říjen, podobá roku 2012. Oproti roku 2013 cyklistů/cykloturistů nepatrně ubylo. Měsíce s největšími počty návštěvníků parku jsou opět červenec a srpen. Jak je vidět z tabulky i následně z grafu níže, v říjnu se cyklisté/cykloturisté vrátili na vrcholky Krkonoš po znatelném poklesu návštěvnosti v září. Říjnové teploty v Královéhradeckém a Libereckém kraji v roce 2014 byly výrazně nadprůměrné⁶⁷, což zajistilo stále přístupné a sjízdné trasy pro cyklisty/cykloturisty. Vhodné počasí i na horách a zima, která pořádně začala až v listopadu, zajistila vyšší počty průjezdů, jak je vidět z grafu. Stejně jako v předešlých letech, sčítač, který není přímo na trase Labské stezky, tedy ten na Horních Mísečkách, zaznamenal nejméně návštěvníků.

Tabulka 4 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2014

Graf 16 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2014

Datum	Čtyři páni	Mohyla Hanče a Vrbaty	Horní Mísečky
IV.14	106	186	86
V.14	490	678	229
VI.14	848	1242	290
VII.14	1331	2025	528
VIII.14	1432	2536	594
IX.14	574	834	267
X.14	408	1016	190
XI.14	66	87	46
Celkem	5255	8604	2230

Zdroj 22 (tabulka, graf): data KRNAP, vlastní zpracování

⁶⁷ Územní teploty v roce 2014. Český hydrometeorologický ústav [online]. [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/uzemni-teploty#>.

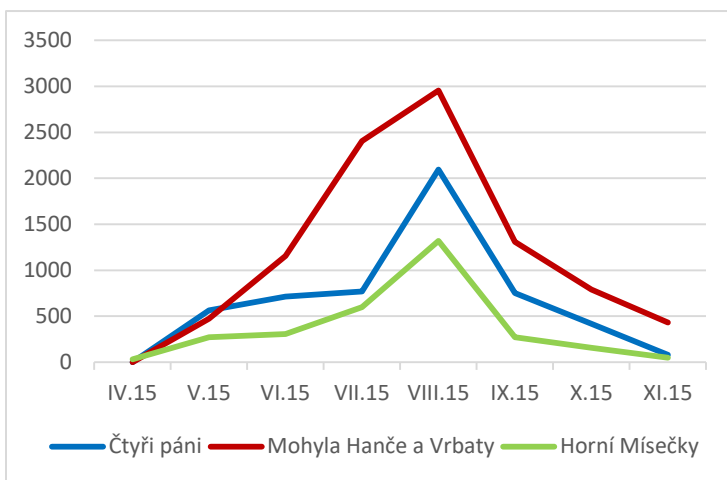
7.2.4 Rok 2015

V roce 2015 navštívilo Krkonošský národní park opět o trochu více cyklistů/cykloturistů než v roce předešlém, stále to ale nepřekonalo rok 2013 (zatím nejvíce cyklistů/cykloturistů). Jak je vidět z tabulky a grafu níže, výrazný nárůst počtu cyklistů/cykloturistů zaznamenal sčítač na Horních Mísečkách. Trend začátku cyklosezóny v květnu se potvrdil i v roce 2015. Průběh křivek z ostatních dvou sčítačů je podobný průběhu křivky z roku 2012, a zaznamenává nárůst návštěvníků od května do srpna, a pak v průběhu září a října prudké snížení počtu návštěvníků v parku. Od počátku sčítání zaznamenal sčítač poblíž mohyly Hanče a Vrbaty nejvyšší počet návštěvníků za měsíc, a to 2955 za srpen.

Tabulka 5 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2015

Graf 17 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2015

Datum	Čtyři páni	Mohyla Hanče a Vrbaty	Horní Mísečky
IV.15	1	0	32
V.15	564	474	272
VI.15	715	1155	307
VII.15	770	2404	600
VIII.15	2094	2955	1320
IX.15	752	1307	270
X.15	418	789	157
XI.15	80	430	48
Celkem	5394	9514	3006

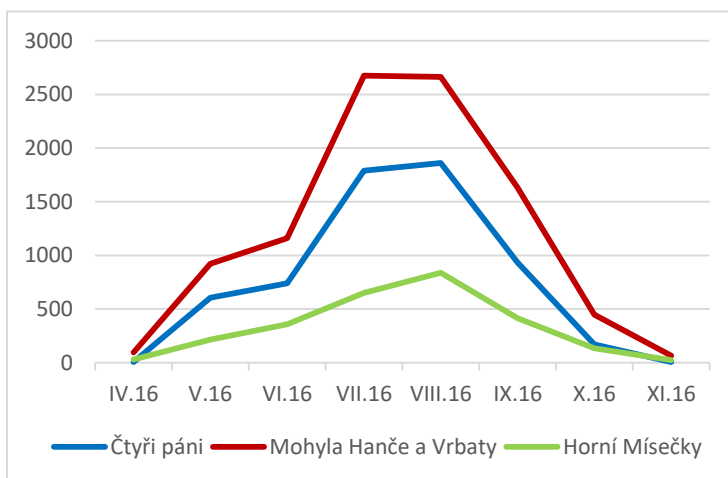
Zdroj 23 (tabulka, graf): data KRNP, vlastní zpracování

7.2.5 Rok 2016

Graf i tabulka v roce 2016 má trochu odlišný tvar od předchozích let. Sezona opět začala na začátku května a skončila s koncem září, ale vcelku přinesla nejvyšší čísla. Z grafu a tabulky níže lze vidět silné a početně vyrovnané prázdninové měsíce - červenec a srpen. Rok 2016 přinesl historicky nejvyšší roční úhrn cyklistů/cykloturistů na vrcholcích Krkonoš. Jejich počet pokořil hranici 9 600 návštěvníků. Návštěvnost byla v tomto roce vyrovnaná, ani zde se nezměnilo pořadí sčítačů v počtu projíždějících cyklistů/cykloturistů.

Tabulka 6 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2016 Graf 18 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2016

Datum	Čtyři páni	Mohyla Hanče a Vrbaty	Horní Mísečky
IV.16	5	95	29
V.16	604	921	213
VI.16	739	1160	356
VII.16	1789	2674	649
VIII.16	1861	2663	839
IX.16	932	1631	413
X.16	170	448	133
XI.16	6	65	24
Celkem	6106	9657	2656

Zdroj 24 (tabulka, graf): data KRNP, vlastní zpracování

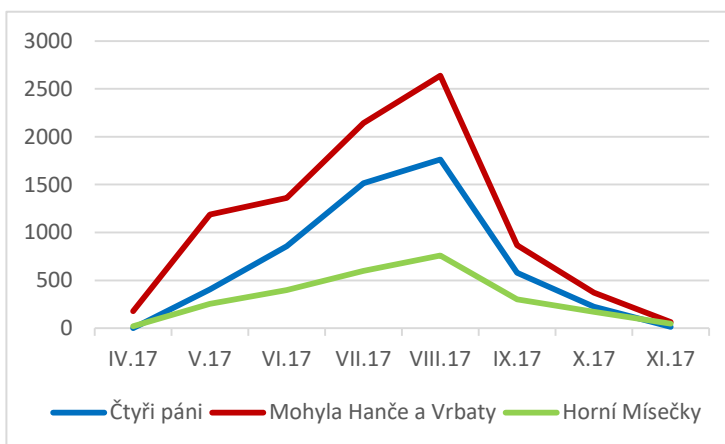
7.2.6 Rok 2017

V roce 2017 můžeme vidět začátek cyklistické/cykloturistické sezóny o něco dříve než v předešlých letech, respektive se dá říci, že v květnu 2017 bylo za dobu sčítání naměřeno nejvyšší číslo návštěvníků na kolech (poprvé počet překročil tisíc na sčítači u mohyly Hanče a Vrbaty). Když se podíváme na data z CHMÚ⁶⁸, zjistíme, že květen byl opět teplotně nadprůměrný. Naopak data ze sčítačů v součtu za celý rok jsou spíše podprůměrná.

Tabulka 7 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2017

Graf 19 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2017

Datum	Čtyři páni	Mohyla Hanče a Vrbaty	Horní Mísečky
IV.17	2	178	21
V.17	406	1189	256
VII.17	1516	2142	598
VIII.17	1762	2638	759
IX.17	578	867	302
X.17	223	370	172
XI.17	15	63	48
Celkem	5359	8808	2555

Zdroj 25 (tabulka, graf): data KRNP, vlastní zpracování

⁶⁸ Územní teploty v roce 2017. Český hydrometeorologický ústav [online]. [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/uzemni-teploty#>.

7.3 Ekonomický prospěch cykloturistiky v oblasti Krkonošského národního parku

Podle dat ze sčítačů činí průměrná roční návštěvnost cyklistů/cykloturistů v oblasti Labské stezky (výsledky jsou jen ze dvou sčítačů umístěných na Labské stezce) v Krkonošském národním parku přibližně 6 300⁶⁹ cyklistů za rok. Pro výpočet průměrné denní útraty byly výchozími údaji výsledky dotazníkového šetření, ve kterém průměrná denní útrata na osobu činila přibližně 380 Kč, a získaný průměrný roční počet cyklistů v oblasti Labské stezky. Ekonomický příjem se vypočítal vynásobením počtu cyklistů/cykloturistů s jejich průměrnou denní útratou. Po dosazení do vzorce (*Ekonomický příjem* = 6 300 x 379,89 Kč = 2 393 307 Kč) autorce vyšlo, že roční příjem parku z cykloturistiky činí částku 2 393 307 Kč.

Tuto částku ovšem nejde brát jako výnos z návštěvy veškerých cyklistů/cykloturistů na území Krkonošského národního parku. Částka vychází z dat získaných ze dvou sčítačů cyklistů/cykloturistů na území parku. V Krkonošském národním parku se nachází nespočet dalších stezek otevřených pro cyklisty/cykloturisty.

Dalším faktem, který se musí brát v potaz je, že část této částky musí subjekty odvést do státního rozpočtu v podobě daní z příjmu fyzických a právnických osob. Pokud jsou subjekty plátcí DPH⁷⁰, musí tuto daň také odvést za každého zákazníka bez výjimky. Obě tyto daně putují nejprve do státního rozpočtu, kde se přerozdělují a obce z nich potom dostávají část zpět do svých rozpočtů. Co se týká nezdaněné části útraty cyklistů/cykloturistů, subjekty z ní musí nejprve odečíst náklady na výrobu produktu nebo náklady na poskytnutí služby a teprve potom získají svůj zisk (nebo ztrátu).

Pro účel této práce je ale viditelné, že cykloturistika má také jistý ekonomický význam pro region. Samozřejmě ji nelze srovnávat s pěší turistikou, která má mnohem větší dopad, který jde ruku v ruce s větším počtem turistů.

Měření celkového ekonomického přínosu cyklistiky/cykloturistiky pro oblast Krkonošského národního parku samozřejmě závisí i na jiných faktorech než na návštěvnosti a průměrné útratě. Musí se zohlednit i určité negativní dopady, a to třeba změna rázu krajiny po otevření nových cest pro cyklisty/cykloturisty, větší náklady na kontrolu dodržování nastavených pravidel (návštěvní řád), narušení přirozeného prostředí zvířat a rostlin a riziko, zda kvůli cyklistům/cykloturistům přirozené prostředí zvířat a rostlin netrpí.

⁶⁹ Data ze sčítačů Čtyři páni a Mohyla Hanče a Vrbaty – data se nesčítala, protože by se mohlo jednat o stejné cyklisty/cykloturisty.

⁷⁰ Daň z přidané hodnoty.

7.4 Shrnutí

Z dat získaných od správy Krkonošského národního parku je znatelný roční trend cyklistické/cykloturistické návštěvnosti v oblasti střeních Krkonoš. Sezóna zde začíná na konci jara, obvykle v květnu, končí zpravidla s koncem září. Sem tam se objeví poslední otužilí cyklisté ještě v říjnu. Tato oblast a také tento druh sportu/turistiky je více než kterékoli jiný závislý na přízni počasí. Z toho důvodu se výsledky ze sčítačů porovnávaly také s historickými teplotami v Královéhradeckém a Libereckém kraji. Je totiž nemožné získat teploty z roku 2015 přímo z oblasti Labské stezky. Tyto data by byla samozřejmě mnohem přesnější a nápomocnější v této práci. Teploty za celý kraj totiž nemusí reflektovat (respektive zkreslují) teploty v horských oblastech.

8. Návrhy a opatření na možná zlepšení

Tato kapitola představuje shrnutí výše uvedených zjištění ohledně současného stavu návštěvnosti úseku Labské stezky mezi pramenem Labe a Vrchlabím cyklisty. Závěry z kapitoly věnující se dotazníkovému šetření (kapitola č. 6) a kapitoly věnující se počtu návštěvníků Labské stezky (kapitola č. 7) jsou uvedeny u každé z kapitol, ale jsou zde ještě jednou zopakovány pro větší přehlednost.

Návrhy týkající se změn na části Labské stezky na území Krkonošského národního parku, se objevovaly v dotazníkovém šetření. V něm měli respondenti možnost vyjádřit svůj názor právě na způsoby vylepšení Labské stezky. Z odpovědí vyplývá, že by cyklistická/cykloturistická veřejnost určitě uvítala lepší propagaci Labské stezky na území Krkonošského národního parku. Řešením tohoto problému by byla lepší spolupráce organizací (Nadace Partnerství a správa Krkonošského národního parku), které se starají o správu a propagaci Labské stezky. Hlavním garantem Labské stezky je Nadace partnerství, ale správa Krkonošského národního parku má na návštěvnosti parku také svůj zájem (i když ochrana životního prostředí je v tomto případě na prvním místě). Propagaci stezky by mohly zlepšit ale i jiné organizace, například CzechTourism, regionální turistické portály – např. turistický portál Královéhradeckého kraje, webové stránky města Vrchlabí apod.

Někteří respondenti také uvedli, že důvodem k jejich budoucí návštěvě Labské stezky, by pro ně bylo doporučení buď jejich přátel nebo doporučení od jiných cyklistů/cykloturistů např. na webu Labské stezky nebo na jiném cyklistickém portálu. To je zajímavý podnět pro Nadaci partnerství, která má na starosti správu webových stránek Labské stezky. Ke každému úseku by mohli cyklisté/cykloturisté napsat svoje recenze, jak se jim úsek líbil, co jim na daném úseku chybělo apod.

S tím souvisí i názory na sjednocení značení na celé délce Labské stezky. Na tento problém také poukazovali respondenti v dotazníkovém šetření. Fakt, že Labské stezka má na celé své trase jednotné značení (č. 2), ale přibližně na 20 kilometrech na území Krkonošského národního parku střídá několik různých číselných označení, je nezvyklý. Sjednocení značení by mohlo zlepšit celkovou snazší orientaci a přehlednost cyklistů na stezce. Na sjednocení by se nejspíš musela domluvit Nadace Partnerství se správou Krkonošského národního parku.

Více by se také mělo zapracovat na propagaci certifikace „Cyklisté vítáni“, která nabízí služby upravené právě pro cyklisty a cykloturisty. Tato certifikace není mezi cyklisty v takovém povědomí, aby se stala důvodem k návštěvě vybraných ubytovacích a stravovacích a jiných zařízení, které jsou danou známkou obdařeny.

Závěr

Hlavním cílem této práce bylo provést analýzu návštěvnosti Labské stezky na území Krkonošského národního parku. To bylo provedeno zhodnocením dat získaných od správy Krkonošského národního parku. Z dat vyplynulo, že cyklistická/cykloturistická sezona je v této oblasti znatelně kratší než v jiných místech České republiky. To je způsobeno vyšší nadmořskou výškou a jinými klimatickými podmínkami. Dále bylo zjištěno, že počet cykloturistů v oblasti Labské stezky je každý rok přibližně stejný. To znamená, že pokud chce správa Krkonošského národního parku dosáhnout větší návštěvnosti vedoucí k vyššímu ekonomickému přínosu za zachování stejného nebo lepšího životního prostředí, bude muset podniknout kroky, které cyklisty/cykloturisty přimějí k čtenější návštěvě Krkonošského národního parku na kole.

Dalším cílem práce bylo porovnání stavu cykloturistiky v České republice a sousedních státech (Německo, Rakousko, Slovensko a Polsko), které bylo provedeno na základě porovnání relativní délky cyklotras a kvality a propracovanosti webových stránek centrál cestovního ruchu v jednotlivých státech. Bylo zjištěno, že relativně nejvíce kilometrů cyklostezek má Německo, které je sice téměř 5x větší než Česká republika, má ale vybudováno 21x více kilometrů cyklostezek. Z analýzy tedy vyšlo jako vítěz z těchto pěti zemí. Nejhůře na tom bylo v relativní délce cyklotras Polsko. Je ale nutné uvést, že zjištěná délka cyklotras na území Polska (7 tisíc kilometrů) představuje pouze délkové trasy. S přesnou délkou cyklotras v Polsku by se mohlo pořadí změnit, ale s čísly, které byly autorce dostupné, bohužel Polsko skončilo na posledním místě. Česká republika skončila na předposledním místě, protože téměř každá sousední země (kromě Polska) má buď stejnou, nebo větší relativní délku množství cyklostezek.

Co se týče analýzy webových stránek jednotlivých centrál cestovního ruchu, všechny, až na webové stránky Slovenska, nabízely komplexní informace o území, doporučeném ubytování (s certifikací zaručující požadovanou kvalitu a vybavení pro cyklisty/cykloturisty), délce cyklotras a zajímavých doporučení na cyklovýlety (někdy i rozdělené podle náročnosti cyklistů/cykloturistů - Rakousko). Česká republika a instituce podporující rozvoj cykloturistiky v České republice vyšly z této analýzy obstojně, ale ne nejlépe. Rozvoj cykloturistiky a cyklistické dopravy má své pevné místo v Národní strategii rozvoje cyklistické dopravy České republiky na období 2013–2020. Podpora cykloturistiky je zajištěna také projekty *Česko jede*, *Cyklisté vítáni* nebo *Kudy z nudy*. Pro další rozvoj, výstavbu nových cyklostezek a vyrovnávání

se našim sousedům je nicméně potřeba ještě více posilnit spolupráci mezi organizacemi podporující cykloturistiku.

Dalším cílem práce byla analýza výsledků výzkumu MML-TGI, tedy analýza spotřebního chování respondentů ve vztahu ke sportovní dovolené (zahrnující také cyklistiku a cykloturistiku) či aktivnímu trávení volného času. Odpovědi respondentů byly rozděleny do čtyř kategorií, podle různých kritérií (podle pohlaví, věku, místa bydliště a životního stylu). Z této analýzy bylo zjištěno, že se ženy více starají o stav životního prostředí než muži, a mají pozitivnější názor na jeho ochranu (např. recyklace). Dále z výsledků průzkumu vyplynulo, že cyklistiku/cykloturistiku provozuje více mužů než žen.

Z analýzy výzkumu MML-TGI bylo dále zjištěno, že cykloturistice se věnují především mladší lidé. Je ale nutné podotknout, že ani starší lidé nezhálejí, a i když ne v takovém počtu, jako mladší, stále objevují krásy přírody a vítají aktivní odpočinek a sportovní aktivity. Bohužel žádná věková kategorie nijak nevybočuje v oblasti ochrany životního prostředí.

V případě dělení podle místa bydliště se bohužel neukázal jasný trend v tom, kdo více sportuje, kdo se více zajímá o životní prostředí a kdo dá přednost aktivnímu odpočinku. V tomto bodě nebylo podstatné, odkud respondenti pochází, nebo kde bydlí, ale jaký mají přístup ke sportovním aktivitám a jaké mají životní hodnoty a cíle.

Z rozdělení podle životního stylu lze vyvodit, že více sportují a více se zajímají stav životního prostředí skupiny informovaných, vzdělaných, moderních a akčních. Naopak na druhé straně stojí skupiny usedlých, konzumních. Toto rozdělení je pravděpodobně způsobeno věkovým zařazením ve skupinách, jejich sociálním zařazením, ekonomickým statusem a finančními možnostmi. Je zajímavé vidět, že tyto skupiny a jejich chování a výsledné vybrané odpovědi odpovídají jejich zařazení.

Analýza výsledků výzkumu MML-TGI byla pro velmi přínosná. Navíc když byly závěry konfrontovány s výsledky dotazníkového šetření, ve většině případů se tyto dvě použité metody shodovaly. Navíc se na základě dotazníkového šetření podařilo vyčíslit přibližný ekonomický přínos pro oblast Labské stezky vyplývající z cyklistiky/cykloturistiky, který není zanedbatelný.

V závěru by autorka práce chtěla zhodnotit postoj správy Krkonošského národního parku k podpoře cyklistiky/cykloturistiky na území parku. Správa Krkonošského národního parku a asi ani správa jiného národního parku nebo jiného chráněného území, v prvé řadě nemá ráda jakékoli narušování přírodních pochodů probíhajících na jejím území. Jejich prioritou

je ochrana přírodního bohatství, neporušené krajiny, vzácných druhů zvířat a rostlin. Proto mají jak k turistům, tak k cyklistům/cykloturistům spíše negativní přístup, který zahrnuje přísná pravidla, vysoké pokuty při jejich porušování, uzavírání celých stezek nebo jejich částí apod.

Na druhou stranu, cykloturistika společně s turistikou a dalšími sportovními a poznávacími aktivitami, často označovanými jako zelený turismus, jsou řazeny mezi udržitelné formy cestovního ruchu, které respektují ochranu přírody a podporují její rozvoj. Samozřejmě za předpokladu, že účastníci těchto forem cestovního ruchu jsou ochotni dodržovat nepsaná i psaná pravidla, své nejvyšší morální zásady a přispívat k ochraně životního prostředí, nenarušovat naturální habitat zvířat a výskyt rostlin, nenarušovat toto unikátní prostředí a zachovat ho pro další generace.

Zdroje

Seznam literatury

1. KUDRNA, Jiří, Pavel MUCHA a Jan RITTER. Atlas Labské cyklotrasy v ČR. 5. aktualizované vydání. Nymburk: Janova dílna, 2015. ISBN 978-80-905506-4-3.
2. MOUREK, Daniel. Cykloturistika: současný stav a perspektivy v České republice. Praha: CzechTourism, 2011. ISBN 978-80-87560-00-6.
3. RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal a Ida VAJČNEROVÁ. Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.
4. ZÁVODNÁ, Lucie Sára. Udržitelný cestovní ruch: principy, certifikace a měření. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 107 stran, 12 nečíslovaných stran obrazových příloh. Monografie. ISBN 978-80-2444-576-2.

Seznam internetových zdrojů

1. 1. Naučná stezka Prameny Labe: poznejte zajímavosti Krkonoš. Kudy z nudy [online]. [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/Aktivity-a-akce/Aktivity/Naucna-stezka-Prameny-Labe.aspx>.
2. 1. Krkonošská cyklistická naučná stezka. SkiResort [online]. [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: https://leto.skiresort.cz/letni-aktivity/zabava/1-krkonosska-cyklisticka-naucna-stezka_7/.
3. Bed & Bike: Cyclists welcome!. Germany.travel [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.germany.travel/cz/informace-na-cestu/ubytovani/bed-bike.html>.
4. Bicycle touring: Cycling through Slovakia. Slovakia.travel [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://slovakia.travel/en/things-to-see-and-do/sports-and-activities/bicycle-touring>.
5. Co jsou Greenways?. Greenways.cz [online]. [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.greenways.cz/Vse-o-Greenways/Greenways-jsou.aspx>.
6. Countries: Poland. EuroVelo [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.eurovelo.com/en/cycling-in/poland>.

7. Cycling experiences: a promised land for cyclists!. Czechtourism [online]. [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: <http://www.czechtourism.com/a/active-summer-cycling/>.
8. Cyklisté vítáni: Výklad kritérií certifikace [online]. [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <http://www.cyklistevitani.cz/Podminky-certifikace/certifikace-ke-stazeni.aspx>.
9. Cyklistické trasy na Slovensku. Wikipedia [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://sk.wikipedia.org/wiki/Cyklistick%C3%A9_trasy_na_Slovensku.
10. Cyklotrasy v Rakousku. Austria.info [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.austria.info/cz/aktivity-a-zazitky/cykloturistika/cyklotrasy-v-rakousku>.
11. Cykloturistika. Kudy z nudy [online]. [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/co-chcete-delat/letni-sporty/cykloturistika.aspx>.
12. Česko jede: O projektu [online]. [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <http://www.ceskojede.cz/>
13. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vydáváme: Katalog produktů. Počet obyvatel v obcích - k 1. 1. 2016 [online]. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich>.
14. DUFFKOVÁ, Jana. Životní způsob/styl a jeho variantnost [online]. 2006-5-1. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: http://www.janaduff.estranky.cz/clanky/sociologie-zivotnihostylu/Duffkova_zivotni_zpusob_styl_variantnost_.html.
15. EuroVelo. Greenways.cz [online]. [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.greenways.cz/EuroVelo.aspx>.
16. Kalendář turistických akcí KČT. Klub českých turistů [online]. [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/cms/kalendar-turistickych-akci>.
17. Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 - 2020. Praha, 2013. Dostupné z: <http://mmr.cz/getmedia/dac4627c-c5d4-4344-8d38-f8de43cec24d/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-na-obdobi-2014-2020.pdf?ext=.pdf>.
18. Leisure and recreation: Cycling. Germany.travel [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.germany.travel/en/leisure-and-recreation/cycling/cycling.html>.
19. Long-distance cycling routes and touristic cycleways Poland. Bicycle Routes & Tours [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.biroto.eu/en/cycle-routes/poland>.

20. Mapy.cz [online]. [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <https://www.mapy.cz>.
21. Ministerstvo dopravy: cyklistika [online]. [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <https://www.mdcz.cz/Vyhledavani?searchtext=cyklistika&searchmode=allwords>.
22. MML-TGI: Kontinuální multiklientní výzkum spotřebního chování, mediální konzumace a životního stylu [online]. [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://www.median.eu/cs/mml-tgi/>.
23. Mountain Bike holidays. Austria.info [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.austria.info/uk/where-to-stay/themed-holidays/mountain-bike-holidays>.
24. O nás. Klub českých turistů [online]. [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/cms/o-organizaci-klubu-ceskych-turistu>.
25. O nás. Oficiální průvodce od pramene po Drážďany - Labská stezka [online]. [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: <http://www.labska-stezka.cz/Uvod.aspx>.
26. Regionální politika a cestovní ruch: Cestovní ruch. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky [online]. [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch>.
27. Správa Krkonošského národního parku: Úvod [online]. [cit. 2018-02-08]. Dostupné z: <http://www.krnap.cz/>.
28. Statistiky: Cyklostezky. Cyklodoprava.cz [online]. [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <https://www.cyklodoprava.cz/statistiky/cyklostezky/>.
29. Šetrná turistika a cykloturistika: Sčítání cyklistů a pěších. Nadace Partnerství [online]. [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.nadacepartnerstvi.cz/Setrna-turistika-a-cykloturistika/Scitani-cyklistu-a-pesich>.
30. Šetrná turistika a cykloturistika: Sčítání cyklistů a pěších. Nadace Partnerství [online]. [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://www.nadacepartnerstvi.cz/Setrna-turistika-a-cykloturistika/Scitani-cyklistu-a-pesich>.
31. Things to do: Cycling and Biking. Austria.info [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.austria.info/uk/things-to-do/cycling-and-biking>.
32. Turismus v KRNAP. Správa Krkonošského národního parku [online]. [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: <http://www.krnap.cz/turismus-v-krnap/>.

33. Turismus v KRNAP: Cyklotrasy KRNAP. Správa Krkonošského národního parku [online]. [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: <http://www.krnep.cz/turismus-v-krnap/>.
34. Turismus v KRNAP: Cyklotrasy KRNAP. Správa Krkonošského národního parku [online]. [cit. 2018-01-27]. Dostupné z: <http://www.krnep.cz/turismus-v-krnap/>.
35. Turistické značení KČT: Cykloznačení. Klub českých turistů [online]. [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <https://www.kct.cz/cms/turisticke-znaceni-kct-cykloznaceni>.
36. Turistické značení: Cykloznačení. Klub českých turistů [online]. [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: <https://www.kct.cz/cms/turisticke-znaceni-kct-cykloznaceni>.
37. Turistické značení: Cykloznačení. Klub českých turistů [online]. [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: <https://www.kct.cz/cms/turisticke-znaceni-kct-cykloznaceni>.
38. Usnesení vlády České republiky: o Národní strategii rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013 až 2020. 22. května. 2013. Dostupné také z: <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/839597>.
39. Územní teploty v roce 2012 - 2017. Český hydrometeorologický ústav [online]. [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/uzemni-teploty#>.
40. Vitajte, cyklisti! [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.cyclistswelcome.com/>.
41. Výzkum. Centrum dopravního výzkumu [online]. [cit. 2018-03-24]. Dostupné z: <https://www.cdv.cz/divize-dopravniho-inzenyrstvi-bezpecnosti-a-strategii/>.
42. What to do: Cycling. Poland.travel [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.poland.travel/en/cycling>.
43. ZELT Greenways - Bicycle Counter: System Overview [online]. [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <https://eco-compteur.com/en/products/zelt-range/greenways-zelt>.

Seznam tabulek

Tabulka 1 - porovnání délky cyklotras v sousedních zemích ČR.....	25
Tabulka 2 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2012	53
Tabulka 3 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2013	54
Tabulka 4 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2014	55
Tabulka 5 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2015	56
Tabulka 6 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2016	57
Tabulka 7 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2017	58

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Značení cyklotras na území Krkonošského národního parku.....	16
Obrázek 2 - Značení Labské stezky.....	17
Obrázek 3 - Mapa Labské stezky na území Krkonošského národního parku (2 trasy)	19
Obrázek 4 - Profil Labské stezky na území České republiky	20
Obrázek 5 - Rozložení skupin v populaci III. a IV. kvartál 2015 MML-TGI	27

Seznam grafů

Graf 1 - Počet akcí organizované turistiky podle programové náplně v roce 2017	12
Graf 2 - zastoupení mužů a žen v dotazníkovém šetření	40
Graf 3 - věkové rozložení respondentů dotazníkového šetření.....	41
Graf 4 - Bydliště respondentů	42
Graf 5 - Stav našeho životního prostředí je velmi vážný.....	42
Graf 6 - Zajímám se o stav životního prostředí.....	43
Graf 7 - Vědomě se snažím recyklovat	44
Graf 8 - Typy jízdních kol respondentů	44
Graf 9 - Návštěva KRNAP v rámci cyklovýletu za posledních 12 měsíců	45
Graf 10 - Průměrná denní útrata na osobu.....	46
Graf 11 - Sjezd Labské stezky na území KRNAP.....	47
Graf 12 - Vadí vám nejednotné označení Labské stezky na území KRNAP?	47
Graf 13 - Uvítali byste jednotné značení na celé trase Labské stezky?	48
Graf 14 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2012	53
Graf 15 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2013	54
Graf 16 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2014	55

Graf 17 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2015	56
Graf 18 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2016	57
Graf 19 - Počet cyklistů na Labské stezce v roce 2017	58

Seznam příloh

Příloha 1 – Informace o počtu kilometrů cyklistických komunikací (2017)
Příloha 2 – silniční značení cyklostezek podle KČT
Příloha 3 – dotazníkové šetření
Příloha 4 – Umístění sčítačů na území Krkonošského národního parku
Příloha 5 – Počet cyklistů na Labské stezce (září 2011 - listopad 2017) – graf
Příloha 6 – Logo certifikace Cyklisté vítáni

Přílohy

Příloha 1 - Informace o počtu kilometrů cyklistických komunikací (2017)

zdroj: Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013–2020

Tabulka 2: Délka a hustota cyklistických stezek v jednotlivých krajích ČR k 30. 11. 2017

Kraj/region	Cyklostezky (v km)		
	2010	2017	Poznámka
Jihočeský kraj	105,878	195,30	Zdroj: Nadace Jihočeské cyklostezky
Jihomoravský kraj	161,638	294,73	Zdroj: Jihomoravský kraj
Karlovarský kraj	75,867	169,17	Zdroj: Karlovarský kraj
Královéhradecký kraj	139,768	258,54	Zdroj: Královéhradecký kraj + CDV
Liberecký kraj	44,277	98,35	Zdroj: Liberecký kraj + CDV
Moravskoslezský kraj	181,164	336,66	vlastní šetření
Olomoucký kraj	171,290	337,26	Zdroj: Olomoucký kraj
Pardubický kraj	143,736	178,73	Zdroj: Pardubický kraj + město Pardubice
Plzeňský kraj	119,556	222,37	vlastní šetření
Středočeský kraj	215,631	357,26	Zdroj: Středočeský kraj
Ústecký kraj	96,651	179,77	vlastní šetření
Kraj Vysočina	47,883	112,50	Zdroj: kraj Vysočina
Zlínský kraj	175,438	326,14	vlastní šetření
Hlavní město Praha	141,3	173,00 ¹	Zdroj: TSK Praha
Česká republika	1820,077	3239,78	

Zdroj: Centrum dopravního výzkumu

Příloha 2 – silniční značení cyklostezek podle KČT

Zdroj: Turistické značení: Cykloznačení. Klub českých turistů [online]. [cit. 2018-04-01].

Dostupné z: <https://www.kct.cz/cms/turisticke-znaceni-kct-cykloznaceni>

Směrové tabule IS21 a IS19

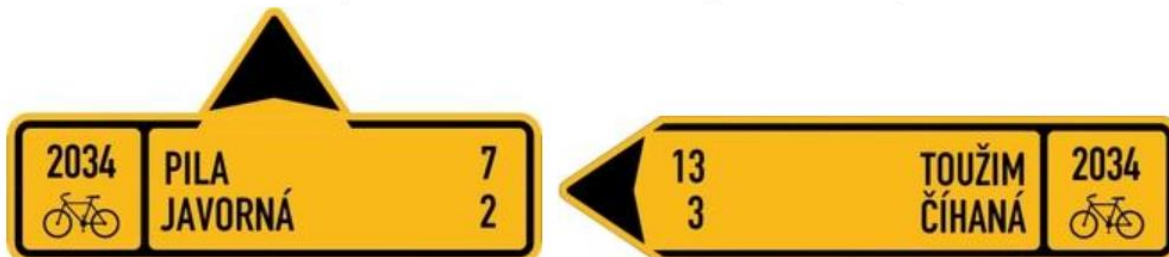
Návěsti před křižovatkou IS20

Návěst vyznačuje vedení trasy č. 604 a č. 2023 a dále je piktogramem označena odbočka vlevo na vlakovou zastávku.	Změna typu značení. Silniční značení se zde mění na terénní. Trasa 2279 přechází v pásové značení bílé barvy.	Trasa č. 7 spolu s EV7 a Vltavskou stezkou vedou do Mělníka ve dvou variantách – vlevo přívozem, nebo rovně, kde je potřeba překonat schody.

Další značení

Jízda přímo, odbočení vlevo, odbočení vpravo, konec trasy

Cyklostezky s logem

Příloha 3 – dotazníkové šetření

Cykloturistika v KRNAP

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku.

Zpracovávám diplomovou práci na téma cykloturistiky v Krnokonošském národním parku. Pokud rádi jezdíte na kole a navíc jste se někdy byli projet v Krkonoších, právě vy jste moje cílová skupina!

Všechny odpovědi v dotazníku jsou anonymní.

Díky za Váš čas 🚴🚴

***Povinné pole**

1. **Uved'te prosím své pohlaví ***

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Žena
☐ Muž

2. **Uved'te prosím svůj věk ***

Vyberte prosím z věkové kategorie

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ 12-19 let
☐ 20-29 let
☐ 30-39 let
☐ 40-49 let
☐ 50-59 let
☐ 60-69 let
☐ 70-79 let
☐ Jiné: _____

3. Ve kterém kraji bydlíte? *

Uveďte prosím kraj, ve kterém se zdržujete většinu času
Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Praha
- ☐ Středočeský
- ☐ Jihočeský
- ☐ Plzeňský
- ☐ Karlovarský
- ☐ Ústecký
- ☐ Liberecký
- ☐ Královéhradecký
- ☐ Pardubický
- ☐ Vysočina
- ☐ Jihomoravský
- ☐ Olomoucký
- ☐ Zlínský
- ☐ Moravskoslezský
- ☐ Jiné: _____

Názor na životní prostředí

V této sekci prosím řekněte, zda s tvrzeními níže souhlasíte či ne

4. Stav našeho životního prostředí je velmi vážný *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ určitě ano
- ☐ spíše ano
- ☐ ani ano ani ne
- ☐ spíše ne
- ☐ neuvedeno

5. Zajímám se o stav životního prostředí. *

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ určitě ano
- ☐ spíše ano
- ☐ ani ano ani ne
- ☐ spíše ne
- ☐ určitě ne
- ☐ neuvedeno

6. **Vědomě se snažím recyklovat. ***

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ určitě ano
☐ spíše ano
☐ ani ano ani ne
☐ spíše ne
☐ určitě ne
☐ neuvedeno

Cyklistické vybavení

7. **Vlastníte jízdní kolo? ***

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Ano
☐ Ne *Po poslední otázce v této části přeskočte na otázku 9.*
☐ Jiné: _____ *Po poslední otázce v této části přeskočte na otázku 9.*

8. **Jaký druh jízdního kola vlastníte?**

Na tuto otázku odpovězte pouze, pokud jste odpověděli "ano" v předchozí otázce
Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Horské kolo
☐ Krosové kolo
☐ Trekkingové kolo
☐ Silniční kolo
☐ BMX nebo freestyle kolo
☐ Sjezdové kolo
☐ Jiné: _____

Sportovní aktivita za poslední rok

9. **Za poslední rok jsem provozoval/a cyklistiku (cykloturistiku) ***

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Ano
☐ Ne *Po poslední otázce v této části přestaňte tento formulář vyplňovat.*
☐ Jiné: _____

10. **Za poslední rok jsem navštívil/a KRNP v rámci cyklovýletu. ***

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Ano
☐ Ne *Přestaňte tento formulář vyplňovat.*
☐ Jiné: _____

11. Kolikrát za poslední rok jste navštívili KRNP? (v rámci cyklovýletu)

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Jen 1x
- ☐ 1 - 5x
- ☐ 5 - 10x
- ☐ Jiné: _____

12. Jaká je běžně Vaše průměrná útrata na osobu na den (na služby uvedené níže) při návštěvě KRNP?

Ubytování, stravování a občerstvení, servis kol, půjčovna kol, průvodcovské služby, nákup suvenýrů, nákup map, průvodců, doprava (MHD, vlak apod.), kulturní, sportovní, zábavní zařízení, informační centrum

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ do 200 Kč
- ☐ 201 – 500 Kč
- ☐ 501 – 1000 Kč
- ☐ 1001 Kč a více

13. Jeli jste někdy po Labské stezce? (na území KRNP)

Labská stezka je mezinárodní cyklostezka vedoucí od pramene Labe (v KRNP) do Vrchlabí a dále přes Hradec Králové, Litoměřice a Děčín dál do Německa, po celé své délce kopíruje tok řeky Labe

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Ano
- ☐ Ne

14. Pokud Labskou stezku (na území KRNP) neznáte, či jste po ní nejeli, co by vás přesvědčilo, abyste ji navštívili?

např. lepší propagace

15. Stezka na území KRNAP nemá stejné označení jako na zbytku její trasy. Vadí Vám to?

Vysvětlení: Na území KRNAP (cca 20 km) musíte vystřídat minimálně 3 trasy (CT K13, CT K10B, CT K10), na zbytku trasy v ČR (cca 340 km) je značení jednotné - cyklotrasa č. 2

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Ano, vadí mi to
- ☐ Ne, nevadí mi to
- ☐ Je mi to jedno
- ☐ Jiné: _____

16. Uvítali byste jednotné značení stezky na území KRNAP?

Označte jen jednu elipsu.

- ☐ Ano
- ☐ Ne
- ☐ Je mi to jedno
- ☐ Jiné: _____

17. Prostor pro Váš názor

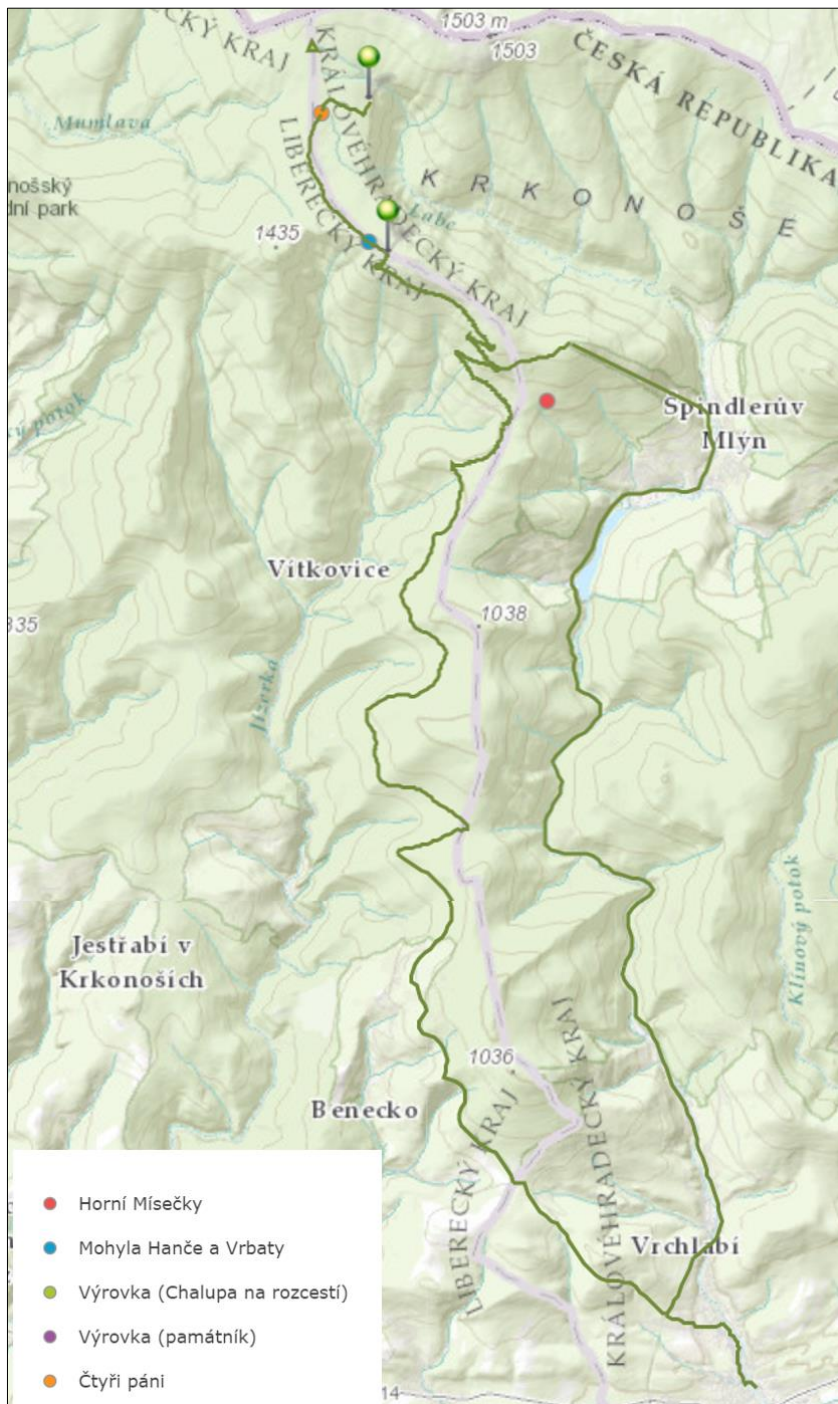
Uved'te, co Vám v KRNAP chybí, co byste uvítali při Vašich cyklovýletech. Co byste doporučili správě cyklostezek?

Používá technologii

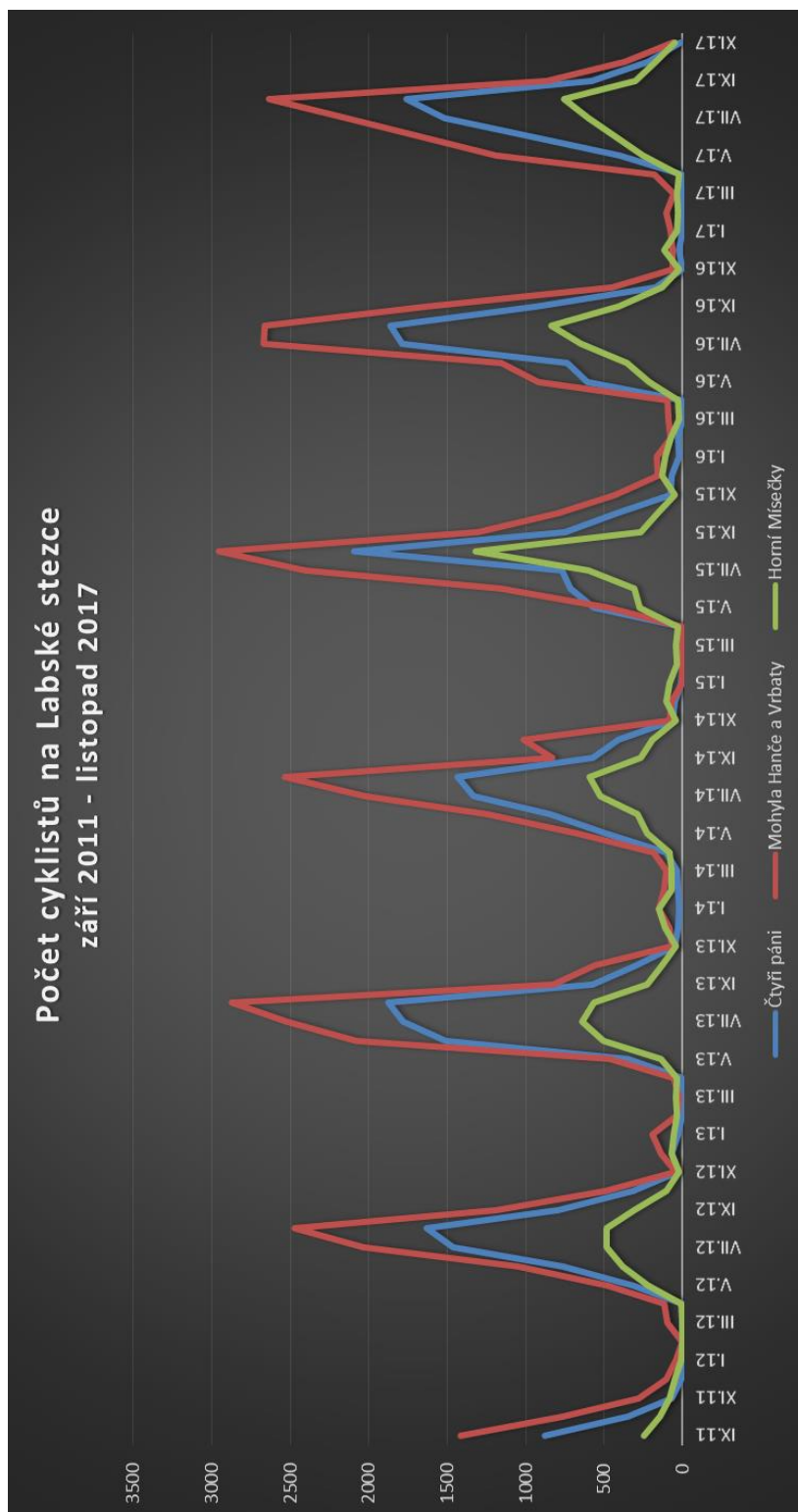
Příloha 4 – Umístění sčítačů na území Krkonošského národního parku

Vysvětlivky: horní špendlík: Labská bouda, dolní špendlík: Vrbatova Bouda, trojúhelník úplně nahoře: pramen Labe, oranžová, modrá a červená tečka: sčítače viz legenda mapy.

Zdroj: podkladová mapa: ArcGIS Desktop; mapová vrstva sčítačů: KRNAP, trasa Labské stezky: vlastní zpracování

Příloha 5 – Počet cyklistů na Labské stezce (září 2011 - listopad 2017) – graf

Zdroj: data KRNAP, vlastní zpracování

Příloha 6 – Logo certifikace Cyklisté vítáni

Zdroj: Cyklisté vítáni - certifikace služeb pro cyklisty: Logo Cyklisté vítáni ke stažení [online].
[cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <http://www.cyklistevitani.cz/o-nas/Znacka-ke-stazeni.aspx>